

Sklepi z zasedanja sveta delegatov

Svet delegatov je na zadnjem zasedanju 30. 9. obravnaval naslednji dnevni red:

- I. pregled sklepov zadnjega zasedanja
- II. problematika nezasedenega delovnega mesta direktorja finančno-gospodarskega sektorja oz. odhoda direktorja FGS in odgovornost kombinata za njegovo finančno-materialno poslovanje
- III. poročilo kadrovske službe o analizi vzrokov odhajanja delavcev iz kombinata
- IV. določitev pooblaščenecv za podpisovanje kombinata
- V. poročilo komisije za urejanje stanovanjskih vprašanj zaposlenih
- VI. informacija o zobozdravstvenih storitvah

I.

Sprejme in potrdi se za zapisnik zasedanja Sveta delegatov od 12. 8. 1975 z naslednjimi dodatnimi ugotovitvami in sklepi:

1. Delegati ugotovijo, da so za udeležbo na natečaju glede pridobitve posojila za gradnjo silosa in skladišča dali svoje soglasje tudi delavci TOZD Šumi.

2. Glede na dopis TOZD Maloprodaja, ki navaja, da njihovi delegati glasujejo proti verifikaciji in dopis, v katerem zahtevajo od gl. direktorja zaščito zakonitosti, ugotovijo delegati naslednje:

— da sklep DS TOZD Maloprodaja ni v skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi, ker bi o tem moral sklepati zbor delavcev TOZD

— da se za usklajevanje stališč glede pristopa k natečaju, o katerem so se pozitivno izrekle vse TOZD, razen Maloprodaje, zadolži TOZD Maloprodaja, da skliče v prihodnjem tednu zbor delavcev, ki se ga udeleži delegacija, imenovana od Sveta delegatov v sestavi: Galien Bojan, Ferjan Janez, Rus Anton in Samar Milivoj z nalogo, da na zboru obrazložijo pomen pristopa k natečaju za gradnjo silosa in skladišča. Tov. Samar Milivoj je zadolžen, da se z direktorjem TOZD Maloprodaja dogovori za datum sestanka zbora delavcev

— kolikor se doseže soglasje s TOZD Maloprodaja, velja sklep o pristopu k natečaju, sprejet na zasedanju 12. 8. 1975.

3. V zvezi s sklepom, s katerim je Svet delegatov na prejšnjem zasedanju dal v obravnavo zborom delovnih ljudi predlog sprememb samoupravnih aktov v zvezi z odprtjem

novega delovnega mesta pomočnika gl. direktorja, Svet delegatov ponovno ugotovi in sklene, da se s postopkom za obravnavo predloga sprememb nadaljuje, glede česar so predsedniki DS TOZD in delegati dolžni v svojih TOZD, ki predloga še niso obravnavale, organizirati zbor delovnih ljudi do 8. 10. 1975.

4. Svet delegatov ugotovi, da je delo komisije za uveljavitev ustavnih dopolnil zaključeno ter ji zato preneha mandat, njeni člani pa se razrešijo svojih dolžnosti.

II.

V obravnavi problematike nezasedenega delovnega mesta direktorja finančno-gospodarskega sektorja oz. odhoda direktorja FGS in odgovornosti kombinata za finančno-materialno poslovanje so sprejeti naslednji sklepi:

1. Družbeno politične organizacije naj takoj pristopijo k ugotavljanju medsebojnih odnosov delavcev med TOZD in DSSS ter na nivoju kombinata. O svojih ugotovitvah so družbeno politične organizacije kombinata dolžne podati pismeno oceno Svetu delegatov.

2. Svet delegatov ugotovi dejstvo, da se na razpisano delovno mesto direktorja FGS ni prijavil noben kandidat in kritičnost zasedbe tega delovnega mesta. Izhajajoč iz te ugotovitve predlaga Svet delegatov delavcem TOZD, da dajo najširša pooblastila komisiji za organizacijo in razvoj sistema delitve OD in komisiji za reševanje stanovanjske problematike zaposlenih za ureditev od kandidata zahtevanih ustreznih osebnih dohodkov

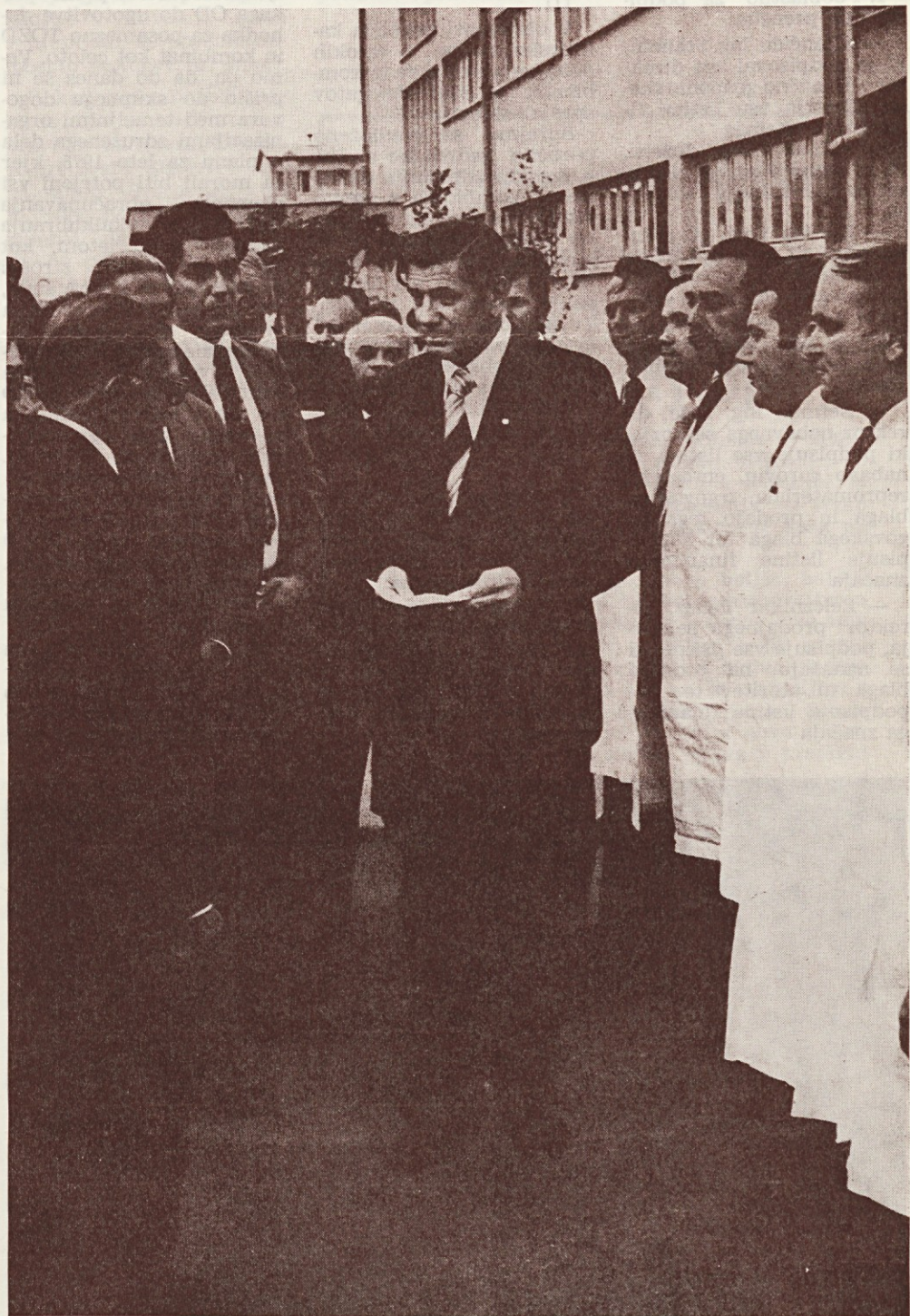
in event. dodelitve stanovanja oz. stanovanjskega posojila.

3. Glede na problematiko dela finančno-gospodarskega sektorja, ki jo je ustno posredovala delegatom glavni računovodja tov.

Krušec Vera, se ugotovi potreba po reorganizaciji dela v FGS, katere predlog naj bo izdelan časovno tako, da bo FGS začel delati po novi organizaciji s 1. 1. 1976. Gre za organizacijo dela temeljne banke

in računovodske evidence, pri čemer se je treba s temeljnimi organizacijami v sestavi kombinata dogovoriti, katera evidenca se bo vodila in zbrala v temelj-

Nadaljevanje na 2. strani

Med uradnim in prijateljskim obiskom indijskega predsednika Fahrudina Alija Ahmeda prve dni oktobra v naši državi se je visoki gost s spremstvom ustavil tudi v Živilskem kombinatu ŽITO. Ogledal si je obrate na Šmartinski 154. Gostom so v ŽITU ob enournem obisku pripravili tudi razstavo in degustacijo njihovih izdelkov.

Nadaljevanje s 1. strani

Sklepi z zasedanja sveta delegatov

nih organizacijah in kate-
ra v DSSS.

4. Zadolži se glavnega di-
rektorja, da v naslednjem
tednu skliče posvet direk-
torjev, na katerem naj so-
delujejo vsi, ki so dolžni
sodelovati pri usklajevanju
razvojnih programov. Na-
loga tega posveta je, izob-
likovati predlog o načinu
razmejitev splošnih — in-
direktnih stroškov poslova-
nja TOZD in DSSS, ki naj
bi bil osnova za dokončen
dogovor o razmejitvi teh
stroškov v breme posamez-
ne TOZD.

IV.

Glede pooblaščenec za
podpisovanje kombinata je
Svet delegatov sprejel na-
slednji sklep

1. Pooblastilo za podpi-
sovanje preneha:

— Aljančiču ing. Stanetu,
ki je podpisoval kot direk-
tor finančno-gospodarske-
ga sektorja vse listine fi-
nančnega značaja

— Šefmanu ing. Jožetu,
ki je podpisoval kot direk-
tor komercialnega sektor-
ja

— Krušec Veri, gl. raču-
novodja, ki je podpisovala
v odsotnosti direktorja fi-
nančno-gospodarskega sek-
torja vse finančne listine.

2. Na novo se pooblasti-
jo za podpisovanje poobla-
ščenci:

— Šefman ing. Jože, di-
rektor nabavnega sektorja,
ki podpisuje vse listine za
nabavo surovin, embalaže,
repmateriala, trgovskega
blaga in prodajo tega tr-
govskega blaga ter sopo-
pisuje listine finančnega
značaja

— Železnikar Janez, di-
rektor prodajnega sektor-
ja, podpisuje vse listine, ki
se nanašajo na prodajo
blaga in storitev ter so-
podpisuje listine finančne-
ga značaja

— Slovenc Janez, direk-
tor splošnega sektorja, ki
podpisuje listine s svojega
delovnega področja ter so-
podpisuje listine finančne-
ga značaja

— Tadel ing. Vili, direk-
tor tehničnega sektorja, ki
podpisuje listine, vezane za
izvedbo investicij, vzdrže-
valnih del in ostale listi-
ne, vezane na delo tehnič-
nega sektorja ter sopo-
pisuje listine finančnega zna-
čaja

— Dobravec Jože, vodja
službe za nabavo surovin,
ki podpisuje kupne pogode
za nabavo žitaric in mok

— Krušec Vera, glavni
računovodja, ki sopo-
pisuje vse listine finančnega
značaja.

III.

V obravnavi poročila ka-
drovske službe o vzrokih
odhajanja delavcev iz kombi-
nata, je Svet delegatov
sprejel sklep:

Sprejme se predloženo
poročilo kadrovske službe
o vzrokih odhajanja delav-
cev iz kombinata z ugotov-
itvijo, da morajo delegati
na podlagi navedene prob-
lematike v prihodnje tvor-
neje sodelovati pri obliko-
vanju kadrovske politike.
To poročilo je sestavni del
gradiva za obravnavo celo-
tne problematike, ki jo
bodo obravnavali zbori de-
lovnih ljudi TOZD na sv-
jih prvih sestankih.

V.

V obravnavi poročila ko-
misije za urejanje stano-
vanjskih vprašanj zaposle-
nih, je Svet delegatov spre-
jel naslednja sklepa:

1. Sprejmejo se sklepi
komisije za urejanje stano-
vanjskih vprašanj zaposle-
nih, sprejetih na njeni se-
ji dne 22. 8. 1975, ki so
razvidni iz zapisnika seje
komisije.

2. Svet delegatov naj bi
na področju reševanja stano-
vanjske problematike
ugotavljal le usklajenost
sklepov komisije s postav-
ljeno stanovanjsko politiko
kombinata, medtem ko bi
o konkretni dodelitvi oz.
odločitvi glasovali delegati

komisije, kot poznavalci
stanovanjskih razmer pro-
silcev.

VI.

V zvezi z informacijo o
zobozdravstvenih storitvah,
ki jih organizira kombinat
v sodelovanju s HP Kolin-

ska Ljubljana, je za pod-
pis zadevne pogodbe Svet
delegatov sprejel naslednji
sklep: Za podpis pogodbe
o souporabi zobozdravstve-
ne ambulante s HP Kolin-
ska Ljubljana, se pooblasti
tov. Janez Slovec, direk-
tor splošnega sektorja.

Drugačen način dela v FGS — dogovor med TOZD

Računovodska in knjigo-
vodska tehnika v kombina-
tu je urejena tako, da ima
vsaka TOZD podatke pose-
bej od ustvarjene realiza-
cije do ugotovljenih porab-
ljenih sredstev, preko pri-
kaza OD do ugotovitve do-
hodka za posamezno TOZD
in kombinat kot celoto. Ve-
mo pa, da do danes še ni
prišlo do skupnega dogo-
vora med temeljnimi orga-
nizacijami združenega dela
o planu za leto 1975, kjer
bi morali biti potrjeni vsi
elementi obračunavanja
delitve in vkalkuliranja
stroškov med letom, kot
so na primer stroški
za reklamo in propagando,
obresti za občasna obratna
sredstva, vkalkulirane za-
varovalne premije, promo-
cije in drugo. Enostranska
zahteva posamezne TOZD
ne more biti sprejemljiva
za način dela računovod-
stva kombinata v celoti.
Finančna služba lahko os-
voji drug način dela, ven-
dar mora biti ta dogovor-
jen s strani vseh TOZD
skupno s finančno službo,
le tako bodo dela izvrše-
na strokovno in v skladu
z zakonom.

Zakon o knjigovodstvu
OZD predpisuje uskladitev
knjigovodske evidence po
TOZD. To zahteva od fi-
nančno gospodarskega sek-

torja številnejši in strokov-
nejši kader. Pri nas pa ne
gre samo za premalo de-
lavcev v tem sektorju, tem-
več jih iz tedna v teden več
odpoveduje. Normalno delo
ovira in zadržuje tudi iz-
trošenost strojev v stroj-
nem oddelku.

Temeljne organizacije
združenega dela večkrat
dajejo na delo finančne
službe neumestne pripom-
be, na primer da preknjiži-
jo tečajno razliko za na-
kup strojev v skupni po-

Nadaljevanje na 3. strani

Delavci odhajajo — iščemo delavce

Precejšnja fluktuacija v preteklih dveh
letih pušča boleče posledice v kombinatu. Pred-
vsem odhajajo delavci iz delovne skupnosti
skupnih služb. Z visoko izobrazbo jih je odšlo
7, z višjo 5 in s srednjo 11. V dveh letih je
23 precejšnja številka.

O problematični fluktuaciji in analizi vzro-
kov odhajanja delavcev iz kombinata so raz-
pravljali delegati na izrednem zasedanju sveta
delegatov 30. septembra 1975.

Posebno zaskrbljujoče stanje je v finančno
gospodarskem sektorju, kjer je ob že tako več
kot minimalnem številu zaposlenih odšel tudi
direktor sektorja tovariš Aljančič. Ravno na
delo tega sektorja je bilo največ pripomb. Iz
temeljnih organizacij so očitali, da so podatki,
ki jih sektor posreduje, netočni, pomanjkljivi
ali celo potvorjeni, večinoma pa zapozneli.

Glavni računovodja tovarišica Krušceva je
delegatom na seji osvetlila stanje in delovne
pogoje v finančno gospodarskem sektorju. Pro-
blem dela je prisoten že dlje časa, začelo pa
se je v strojnem oddelku zaradi pomanjkanja
delavcev ob dejstvu, da gre večina dela ravno
skozi ta oddelk. Stroji so preobremenjeni,
bilo je veliko število nadur, razen tega so mo-
rali najemati ljudi za popoldansko delo.

Zaradi analitičnega knjiženja je dela ne-
primerno več, zaposlenih pa je v sektorju
manj kot leta 1970. Upoštevati moramo tudi
pogoste in številne spremembe v računovod-
skem delu.

Odločili smo se za interno banko, delo in
poslovanje banke pa čaka na ljudi. Na razpise
za vodjo interne banke se ni javil nihče. V
vseh oddelkih računovodstva je torej osnovni
in najbolj pereč problem pomanjkanje ljudi.
Služba lahko opravlja svoje delo redno in
uspešno le, če ima strokovnjake. Razen tega
pa morajo biti potrebe in zahteve iz TOZD
enotno dogovorjene. Kombinat je celota in
spremembe v enem samem njenem delu po-
menijo spremembe v celoti. Vsekakor je nujna
reorganizacija finančno gospodarskega sektor-
ja, še zlasti gre za delo interne banke in raču-
novodske evidence. S TOZD pa se je treba
dogovoriti, katero evidenco bodo vodili v TOZD
sami, katero pa v DSSS. Po novi organizaciji
naj bi začeli delati z začetkom prihodnjega
leta.

Svet delegatov je zasedal dne 30. 9. 1975

Zakaj delavci zapuščajo Žito?

Na zasedanju sveta delegatov 30. septembra 1975 so delegati obravnavali tudi poročilo kadrovske službe o analizi vzrokov odhajanja delavcev iz Živilskega kombinata ZITO.

Pri pregledu navedene problematike se je ugotovilo, da je bila v dveletnem obdobju precejšnja fluktuacija kadrov v kombinatu nasploh, prav tako pa je odšlo precejšnje število delavcev iz DSSS:

— visoka SI	7
— višja SI	5
— srednja SI	11
skupaj	23

Takšna fluktuacija kadrov je boleča in pušča za seboj negativne posledice za delovni učinek in končno negativne posledice za celotni kombinat.

Ugotovljeni vzroki odhajanja kadrov iz kombinata so naslednji:

- osebni dohodek
- splošen odnos do službe ali posameznika v kombinatu in medsebojni odnosi
- stanovanjski problemi (kreditni, dodeljevanje stanovanj)
- napredovanje
- pogosto delo preko polnega delovnega časa
- preobilica dela in premajhna zasedenost v posamezni službi.

Pri ugotovitvi takšnih vzrokov moramo še posebej omeniti, da so notranji odnosi pospeševali odhajanje kadrov iz DSSS. Dosti-

krat so bili določeni kadri (npr. iz FGS, pravne službe, službe marketinga) podcenjevani in neupoštevani, kasneje pa smo lahko ugotovili, da takšnih kadrov ni bilo moč dobiti na eni strani, na drugi pa to, da so kadri, ki so zapustili kombinat, drugje prevzeli celo odgovornejša delovna mesta.

Informacije, ki so se občasno pojavljale o dvomljivosti obstoja nekaterih služb ali posameznih oddelkov, nadalje informacije, da so skupne službe glede na njihovo delo predrage, prihaja v skupnih službah do tega, da se delavci ne počutijo dobro in da prihajajo na delo z nezadovoljstvom. Takšno stanje ustvarja pasivizacijo in se odpira v posamezniku ideja po spremembi oz. se želi zaposliti tam, kjer ve, da bo njegova perspektiva boljša glede vključitve v delo oz. poslovanje ter tako pravilno ovrednoteno in upoštevano njegovo delo. In nenazadnje prodrejo takšne informacije tudi izven kombinata, zaradi katerih je v veliki meri preprečeno uspešno kadrovanje na izpraznjena delovna mesta.

Zato je še toliko bolj potrebno zavzemati se za slehernega vestnega in poštenega delovnega človeka, preprečevati njihovo odhajanje iz kombinata, če hočemo pravočasno uresničiti vse poslovne in samoupravne dolžnosti do kombinata in naše družbe. To pa bomo uspeli z dobrimi medsebojnimi odnosi, pravičnim nagrajevanjem, spremljanjem zaposlenih glede napredovanja in uspešnim reševanjem stanovanjske problematike.

Takšno zavzemanje za kadre je v dani situaciji nujno, saj nam je znano stanje glede razpoložljivih kadrov v Sloveniji, zlasti v Ljubljani, še posebno določenih poklicev oz. smeri.

O kadrovske problematiki so bile že večkrat razprave na kadrovske komisiji pri Svetu ZK koš tudi na samem Svetu ZK, kjer je bilo podano soglasno mnenje, da je nujno potrebno vzpostaviti takšne odnose do vseh delavcev, ki bodo ustvarili boljše pogoje za njihovo delo in tako preprečili odhajanje delavcev, med katerimi so tudi na odgovornejših delovnih mestih.

Na takšno problematiko so v letu 1974 večkrat opozarjali na strokovnih sestankih, na sejah samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij predstavniki teh organov, kadrovska služba in glavni direktor.

Dejstvo je namreč, da so delavci z višjo in visoko strokovno izobrazbo, ki so si z delom pridobili potrebne delovne izkušnje, kombinatu nujno potrebni in da je nemogoče zapolniti izpraznjena delovna mesta v kratkem času. Prav gotovo vsi dobro vemo, da v Ljubljani kadrov z visoko in višjo izobrazbo praktično ne dobimo, prav tako pa je štipendiranje lastnih kadrov in njihov vključevanje v delo, dolgoročni proces. Pri tem pa moramo opozoriti, da nepravilen odnos do navedenih kadrov negativno vpliva na naše štipendiste, ker v njih ne hote obstaja bojazen, za uspeh pri delu potem, ko se vključujejo v delo.

Ne glede na to, da so bila nekatera delovna mesta že zapolnjena v posameznih sektorjih, moramo vedeti, da je za njih potreben določen čas za samostojno delo in obvladovanje vseh zahtevnih opravil na posameznem delovnem mestu. In prav v tem se kaže velika škoda za kombinat v primeru permanentne fluktuacije kadrov.

V času, za katerega se daje ta analiza, je bila fluktuacija precej močna tudi v TOZD, predvsem v proizvodnji pekarske dejavnosti, skladiščne dejavnosti in konditorske dejavnosti. Zato je potrebno dati pri pridobivanju kadrov večjo pozornost pri sprejemanju, saj si moramo tekoče zagotoviti potrebno število kadrov, tako po strokovnosti, izkušnosti in ustrezni starosti za odrejena delovna mesta. Razglasi — objave za prosta delovna mesta so samo osnove obveščanja javnosti in na podlagi tega zbiranje ponudb delavcev. Nadalje pa si moramo zagotoviti strokovno obdelavo zbranih ponudb. Vprašalnik, interv-

ju, razne informacije, preverjanje podatkov o kandidatu za delovno mesto, testiranje, so sredstva, s katerimi izbiramo najugodnejšo ponudbo oz. najustreznejšega kandidata za delovno mesto.

Razen takojšnjega odpravljavanja navedenih vzrokov, zaradi katerih odhajajo delavci iz kombinata, bomo z boljše organiziranim pridobivanjem kadrov uspeli zmanjšati fluktuacijo kadrov. Zavedati se namreč moramo vsi, da ima lahko permanentna fluktuacija kadrov v takšnem obsegu daljnosežne posledice za posamezno TOZD, sektor, službo in za kombinat kot celoto.

DE NOTRANJSKO PODROČJE

Prizadevamo si za boljše gospodarjenje

Po sklepih samoupravnih organov v TOZD Mlini, delovna enota Notranjsko področje, so se zavzeli vsi delavci. Podatki, s katerimi bi lahko ovrednotili svoja prizadevanja, so težko izmerljivi, vendar nekaj rezultatov že kaže na boljše gospodarjenje.

Delovna disciplina je mnogo boljša, bolniških izostankov je manj, primerov samovoljnega zapuščanja delovnih mest ni. Nadurno delo smo skoraj ukinili v obratu plastike in jih precej zmanjšali v novi pekarni. Največ nadur pa smo imeli v obratu Logatec, kar pa je razumljivo z ozirom na povečano proizvodnjo. V novi pekarni spečemo danes 6 ton kruha, z novo tehnologijo pa bodo tudi količine peciva v kratkem precej večje.

Obrat predelave plastike je v zelo kratkem času opravičil investicijo, rezultati so iz meseca v mesec boljši, izkoristek surovine večji. Uvajamo nove artikle in letošnji plan je presežen že v sedmih mesecih. Z uvedbo nove tehnologije smo prihranili denar za uvoz dragega lepila in razredčila, odpovedali pa smo tudi zunanje sodelovanje.

Kolektiv je sam organiziral delo pri obnovi skladišča in prostovoljno akcijo pri gradnji v Bistri. Pridobili smo 200 kvadratnih metrov skladiščnega prostora za surovino. Resneje pa se moramo zavedati dejstva, da smo sedaj edini proizvajalci ovsenih kosmičev.

V trgovski dejavnosti beležimo 35-odstotno povečanje prometa. Kljub prizadevanju kolektiva pa ne moremo sami kriti izgube, ker je razlika v ceni premajhna. Marža je za večino artiklov maksimirana od leta 1971, stroški pa nenehno rastejo.

Povsod, kjer smo razpravljali o stabilizacijskih prizadevanjih, je bilo govora tudi o racionalizatorstvu in nagrajevanju le-tega. Delavci so tudi kritično opozorili na delo nekaterih naših strokovnjakov, nekaterih samoupravnih organov in na sistem informiranja.

Nadaljevanje z 2. strani

Drugačen način dela v FGS — dogovor med TOZD

slovni sklad, skupnega poslovnega sklada v kombinatu pa ni, ker je bil ob delitvi premoženja razdeljen na TOZD. Ali na primer TOZD terja določene podatke, katerih pa FGS ne more posredovati brez predhodne dokumentacije.

FGS je vir informacij za normalno delo v kombinatu in za naše pravilne odločitve. Vrsta objektivnih in subjektivnih vzrokov pa je, da je zdaj ta sektor in je, da je celotna skupnost skupnih služb v tako težki situaciji. Problemi izhajajo izpred nekaj let, ko FGS nismo posvečali dovolj pozornosti in smo izhajali s stališča, koliko služba stane, nismo pa upoštevali potreb in dela.

Elementi za finančno evidentiranje prihajajo iz TOZD in le-ti so predpogoj za vsakršno analizo in obdelavo. Pomanjkanje podatkov je oteževalo poslo-

vanje in celo poslabšalo medsebojne odnose, prišlo je do nezaupanja v delo finančno gospodarskega sektorja. To pa je privedlo do tega, da so delavci začeli odhajati. Upoštevati moramo tudi dejstvo, da je poklic v finančni službi trenutno zelo konjunkturen. Osnova za reševanje teh problemov je spoznanje v TOZD o potrebnosti in nujnosti strokovnih služb in ustreznih podatkov ter dogovori med temeljnimi organizacijami združenega dela. Večina problemov izhaja prav iz nesporazumevanja med TOZD.

V finančno gospodarskem sektorju torej ugotavljamo pomanjkanje vodilnega in drugega kadra, zastarelost strojnega oddelka ter vprašanje organizacije interne banke. Vse te probleme pa je treba reševati takoj.

Pomožne službe — tudi mi smo potrebni

Ko se ozremo na velike, lepe in nove zgradbe obratov kombinata — Pekarno, Sumi, Mline, poslopje DSSS ter v mogočne silose v ozadju, človek nehote spregleda majhen, skromen kiosk — vratarnico, ki se stiska v kotu pokritega hodnika pri poslopju DSSS poleg rampe, vhoda v kombinat in pomeni nekakšen simbol pomožnih služb kombinata.

Kaj in kdo so pomožne službe in kaj prispevajo za kombinat, za njegovo delovanje, razvoj in rast? Prav lahko jih primerjamo z delom živčevja ali čutil, saj pomožne službe skrbe in uravnavajo pravilen in regularen tok dogajanj v kombinatu, da najde vsakdo svoje delovno mesto tako, kot ga je zapustil. Pa ne samo to. Pomožne službe skrbe za disciplino in urejenost, oskrbujejo ga s pisarniškimi potrebščinami od radirke naprej, so poštni nabiralniki kombinata, poštar in kurir ter poskrbijo, da so vsi dokumenti, listine, računi in dopisi ter papirji in papirčki varno hranjeni, če bi jih kdaj, lahko mnogo kasneje, rabili za dokaze in podatke.

Pomožne službe so prvenstveno skupne službe v pravem pomenu besede. Predvsem so to za vse TOZD, delovne enote in

obrate na Šmartinski 154, kot tudi za DSSS, v katerem sestavo so. Pomožne službe pa opravljajo nekatere druge naloge za

TOZD, delovne enote in obrate izven sedeža, predvsem s področja družbene samozaščite ter nabavljanja pisarniškega materiala. Kot skupne službe v pravem pomenu besede so: vratarsko-čuvajska služba, ekonomat, telefonska centrala, arhiv, vzdrževanje zelenic, kurirski posli in deloma vložišče, opravljajo pa tudi nekaj poslov za DSSS, kot je snaženje pisarn in delavnic, vzdrževanje čajne kuhinje in še kup drugih, vsakodnevnih in navadno nepredvidenih opravkov.

V tej predstavitvi bi nekoliko podrobneje osvetlili delo, naloge in problematiko najvažnejših izmed njih ali bolje, najobčutljivejših.

Prav gotovo je najbolj opazna vratarsko-čuvajska služba. Ko prebiraš navodila vratarske službe, stoji nehote v zavest ponavljajoči ritem besed: vratar je dolžan, dolžan in dolžan ter mora ukrepati, o pravicah in zaščiti skoraj ni besed. Pregled izvršenih vratarskih ur mesečno pokaže poprečje: 240, 250 pa tudi 270 ur na posameznega vratarja, ker je služba nepretrgana, dnevna, nočna, nedeljska, praznična in spet dnevna, nočna... In ko nazadnje listaš po knjigi vratarskih poročil, najdeš skoraj obtožujoč stavek: »... delam poprečno po 245 ur mesečno...« in »...tudi vratar je človek in želi biti enakovreden član kolektiva, ni samo objekt, nad katerim lahko znese vsak svojo nejevoljo in jezo...« Zal ta skromen prikaz pove najbrž več o težavah vratarske službe, kot bi povedala dolga razprava.

Vratarsko čuvajska služba je služba notranje zaščite. Osnovni namen njenega delovanja je predvsem preventivnega značaja, kar pomeni, da varuje objekte in premoženje celotnega kombinata. Zlasti pomembna je ta njena naloga v času, ko tudi proizvodni obrati ne delajo, t. j. ob nedeljah in praznikih, še posebej pa seveda ponoči. To pomeni, da preprečujejo vratarji in čuvaji vstop tujim osebam in s tem onemogočajo odtujevanje premoženja kombinata, preprečujejo tatvine, vlome, požige in skrbe za morebitne takojšnje ukrepe pri elementarnih nesrečah, požarih in večjih obratnih nezgodah. Vsekakor je prvenstvena naloga vratarjev zaščita premoženja in zagotovitev varnosti delavcev ter zunanjimi negativnimi in škodljivimi vplivi, zlasti kriminalom in preprečevanje škodljivih posledic, ki bi s takimi vplivi nastale, če ne bi bilo takojšnjega posredovanja.

V času, ko utrjujemo socialistične samoupravne odnose, ko se borimo za stabilizacijo in pridobiva družbena samozaščita vse večji pomen in so njeni nosilci in izvajalci vsi delavci, ki združujejo svoje delo v OZD Žito, je vratarska služba kot služba notranje zaščite dobila nove naloge, ki jih hoče in mora dosledno izvajati in doseči. Osnovni namen teh novih nalog in kvalitet pa je, da vratarska služba prispeva svoj dolžni delež v tem procesu. Prav gotovo jo bodo pri tem podprli vsi zavestni nosilci novih, poglobljenih samoupravnih odnosov, to se pravi, večina zaposlenih delavcev v Žitu.

Komu ni všeč prepoved vstopanja z osebnimi avtomobili na področje kombinata? Le nekaterim, maloštevilnim, ki so že doslej nenehno kršili to pravilo in navadno tudi druge delovne dolžnosti. In zakaj je ta ukrep v resnici potreben? Ker imamo lepo urejeno parkirišče, kjer je dovolj prostora za vse in ker večina ne želi, da bi bil kompleks na Šmartinski 154 zelo uporabno cestišče, skratka bližnjica do Yulona in sčasoma celo do Zaloške. Ali smo uvedli jutranjo kontrolo prihodov na delo zaradi kaprice in vznemirjanja zaposlenih? Ne, le zaradi pešiče nediscipliniranih posameznikov, ker je bila to edina pot, da so spoznali in zvedeli, kdaj se v resnici prične njihov delavnik. In zakaj ne kritizirajo kontrole v Mlinih, Šumiju in Pekarnah? Ker zanjo sploh ne vedo, pritožujejo se in kritizirajo edinole prizadeti.

Še so vprašanja o montiranju kontrolnih ur in uvedbi dovolilnic za izhode med delovnim časom. Na vsa ta vprašanja je prav lahko odgovoriti in utemeljiti odgovore. Ti ukrepi niso naperjeni zoper samoupravo in samoupravljalce, zoper zavedne in zavestne nosilce stabilizacije, ti ukrepi so razburkali in vznemirili le tiste, ki so izkoriščali »slabosti« našega samoupravnega sistema, izkoriščali naše zaupanje. Vsi drugi — večina — pa kakih novih ukrepov niti ne občuti. Zavedati se tudi moramo, da smo iz majhnih obratov, delavnic, pekarn in slaščičarn prerasli v moderen kombinat in da moramo temu primerno uskladiti naše ravnanje in delovne navade. Marsikje smo privlekli s seboj še staro miselnost, navadice in razvade, marsikaj smo že odpravili, spremenili in izboljšali, toda kar je še preostalo moramo odpraviti čimprej in čim manj boleče.

Ali bodo torej kontrolne ure? Ne, ne bo treba bremeniti skupnega žepa, če bodo zamude in predčasni odhodi na minimumu, tako kot je bilo npr. 22., 23. in 24. septembra in če bodo nadaljnja opazovanja in kontrole pokazale, da bo tak minimum tudi ostal. To pa je torej stvar vseh članov kolektiva in vsakega posameznika posebej, ali drugače, odvisno je od našega zamujanja v bližnji prihodnosti.

Vsak član kolektiva mora vedeti, da je nivo samoupravnih odnosov v tem trenutku že toliko višji, da zahteva od vsakega posameznika zvišano mero sodelovanja in odgovornosti.

Nadaljevanje na 5. strani

Indijskim gostom smo pripravili razstavo in degustacijo naših izdelkov

Nadaljevanje s 4. strani

Pomožne službe — tudi mi smo potrebni

modiscipliniranja. V sklopu stabilizacijskih ukrepov je izvajanje načel družbene samozasčite samoupravna pravica in dolžnost vsakega posameznika, ta pa mu daje kot osnovno nalogo, da ugotavlja in preprečuje negativne pojave povsod v kombinatu, ne le na svojem delovnem mestu ali v svojem ožjem kolektivu. Torej je razširjeno delavčevu samoupravno področje, skratka vsi delavci

vseh obratov imajo pravico in dolžnost kontrolirati delo posameznih strokovnih služb, hkrati pa jim tudi pomagati z vzgledom ali dejanjem, kar še posebej velja prav za izvajanje nalog vratarske službe. Prav na kolektivni zavesti vseh pri izvajanju akcijskega stabilizacijskega programa, v katerega izvajanje se je vključila tudi vratarska služba, je odvisna celotna izvedba tega pro-

grama. Čim višja bo ta zavest, tem bolj se bo vratarsko-čuvajska služba lahko posvetila svoji osnovni nalogi in se obrnila navzven ter varovala objekte in premoženje Kombinata pred zunanjimi negativnimi vplivi.

Poleg vratarsko-čuvajske službe povzročajo trenutno težave našim pomožnim službam ureditev arhiva. Polne omare, police in sobe papirja v pisarnah DSSS kot tudi po pisarnah TOZD in DE nas spravljajo v obup. Rešitev pa je že skoraj tu. V prostorih prejšnjega tehničnega skladišča bo pričel delovati že letos

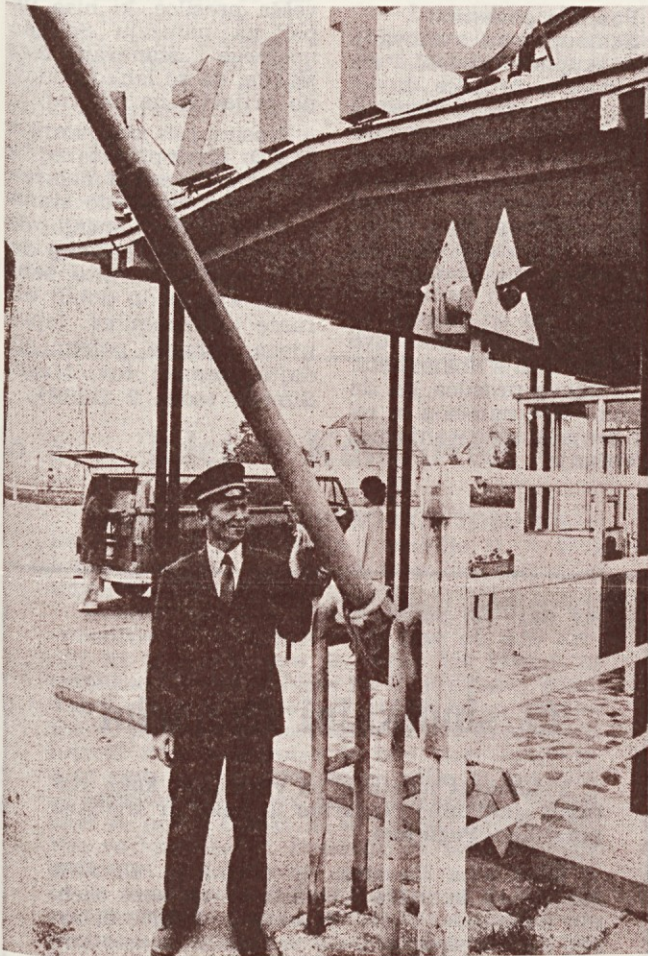
nov arhiv. Urediti in premetati bo potrebno mnogo papirja in dokumentov, vse pregledati, nepotrebno izločiti, pomoč pa so obljubile vse zainteresirane službe. Naše servisne delavnice pa so se prav zdaj spet vneto lotile dokončne ureditve prostorov tako, da bodo odgovarjali predpisom in tudi arhivar bo našel mir in urejen kotiček. Nove, kovinske arhivske police so že naročene. Tako bodo še letos naši dokumenti na varnem in dosegljivi, kadarkoli jih bomo potrebovali.

Telefon oz. telefonska centrala, ta pomembni sodobni poslovni medij, prav tako dobiva »novo obliko in vsebino«. Prav zdaj odstranjujemo staro in nameščamo novo s pomočjo Iskrinih strokovnjakov. Tu di s tem bomo prihranili

marsikateri dinar, ki smo ga doslej plačevali pošti, saj se bomo po novem lahko v kombinatu medsebojno poklicali vsi kar preko naše centrale, telefone pa bodo dobili tudi tisti, ki jih sedaj pogrešajo. Z novo centralo pa bomo povezani tudi s poslovnimi partnerji v ožji in širši domovini vsi, saj bo število prostih linij dovolj veliko.

Se bi lahko pisali o tem in onem s področja pomožnih služb, o načrtih in delu, o problemih in kadrih, vendar je namen članka osvetliti le najvažnejše in najaktualnejše, da se spoznamo in zblížamo, da sodelujemo in da je jutranje snidenje res tovariško, saj vemo, da imamo vsi iste cilje in želje.

V. S.

Vratarsko-čuvajska služba je služba notranje zaščite

Naš izlet

Sindikalna organizacija v TOZD Pekarne Ljubljana nam vsako leto priredi izlet. Letos, ko praznujemo 30-letnico osvoboditve, smo se odločili, da se peljemo v Hrvaško Zagorje in obiščemo rojstni kraj tovariša Tita.

21. septembra smo s tremi avtobusi krenili v dolensko smer. Prva postaja je bil motel Čatež, ker smo si privoščili kavo in še kaj.

Peljali smo se po lepi pokrajini Hrvaškega Zagorja in se ustavili šele v Stubici, kjer smo si ogledali mogočen spomenik Matiji Gubcu.

V bližini smo imeli nato piknik. Po enournem postanku, ko smo se pošteno okrepčali z jedačo in pijačo, smo krenili naprej proti Kumrovcu. Obiskali smo Titovo rojstno hišo, se vpisali v spominsko knjigo, nato smo si ogledali še dom borcev in mladine Jugoslavije.

Izdatno kosilo nas je čakalo v Rogaški Slatini, privoščili smo si tudi zravilne vode tik ob vrelcu.

Čas je hitro mineval. Avtobusi so že požirali kilometre proti Ljubljani. Malo za Trojani smo se še enkrat ustavili, da smo pospravili še tisto, kar nam je ostalo od piknika. V Ljubljani smo se veseli in zadovoljni razšli, polni prijetnih vtisov in lepih spominov.

Prirediteljem se iskreno zahvaljujem za tako lepo doživetje!

G.

Indijskemu predsedniku je maketo kombinata pokazal glav. direktor Franc Puterle

Natečaj za pridobitev stanovanj

Dne 27. 9. 1975 je bil objavljen natečaj za pridobitev družbenih najemnih stanovanj, zgrajenih s sredstvi za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu.

Razpisni pogoji so naslednji:

za družine in občane z nižjimi osebnimi dohodki so:

— da prosilec za stanovanje ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje ali lastnik primerne vseljivega stanovanja;

— da TOZD, kjer je prosilec zaposlen, poda pismeno pozitivno oceno o reševanju stanovanjskega problema prosilca iz sredstev za družbeno pomoč v

stanovanjskem gospodarstvu;

— da skupni dohodek prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne presega na člana gospodinjstva mesečno 60 % poprečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem letu, to je: 1689,00 din na člana gospodinjstva mesečno v letu 1974;

— da imajo družine ali člani stalno bivališče v Ljubljani vsaj 5 let od datuma razpisa za nazaj;

— da prosilec ali za delo sposoben član ožje družine ni neupravičeno nezaposlen;

— da prosilec doslej še ni imel ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja.

Pogoji za mlade družine so naslednji:

— da nobeden od zakoncev ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje;

— da mlada družina do sedaj še ni imela ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja;

— da ima eden od zakoncev stalno bivališče na območju ljubljanskih občin vsaj 5 let od datuma razpisa tega natečaja za nazaj;

— da eden od zakoncev namensko varčuje pri poslovni banki za nakup stanovanja ali graditev stanovanjske hiše;

— če vsaj ena organizacija, pri kateri sta zakonca zaposlena, jamči, da bo skupaj s prosilcem rešila

njegov stanovanjski problem v roku 6 let od dneva pravnomočnosti odločb o dodelitvi stanovanja;

— če od sklenitve zakonske zveze pa do vložitve prošnje ni preteklo 6 let;

— če skupna delovna doba zakoncev od dneva sklenitve zakonske zveze do dneva vložitve prošnje za stanovanje ne presega 7 let;

— če noben od zakoncev ni starejši od 30 let.

Posebna obvestila:

Samoupravna stanovanjska skupnost obvešča vse upravičene prosilce, ki so bili uvrščeni na prednostno listo bivšega Solidarnostnega stanovanjskega sklada, to je delavce z nizkimi osebnimi dohodki od zaporedne številke 283 dalje, da jim ni treba poslati nove vloge za stanovanje, vendar pa naj pošljejo v roku 30 dni od razpisa tega natečaja v Kersnikovo 6/VI naslednje dokumente:

— izjavo prosilca, da do objave tega natečaja ni rešil svojega stanovanjskega vprašanja;

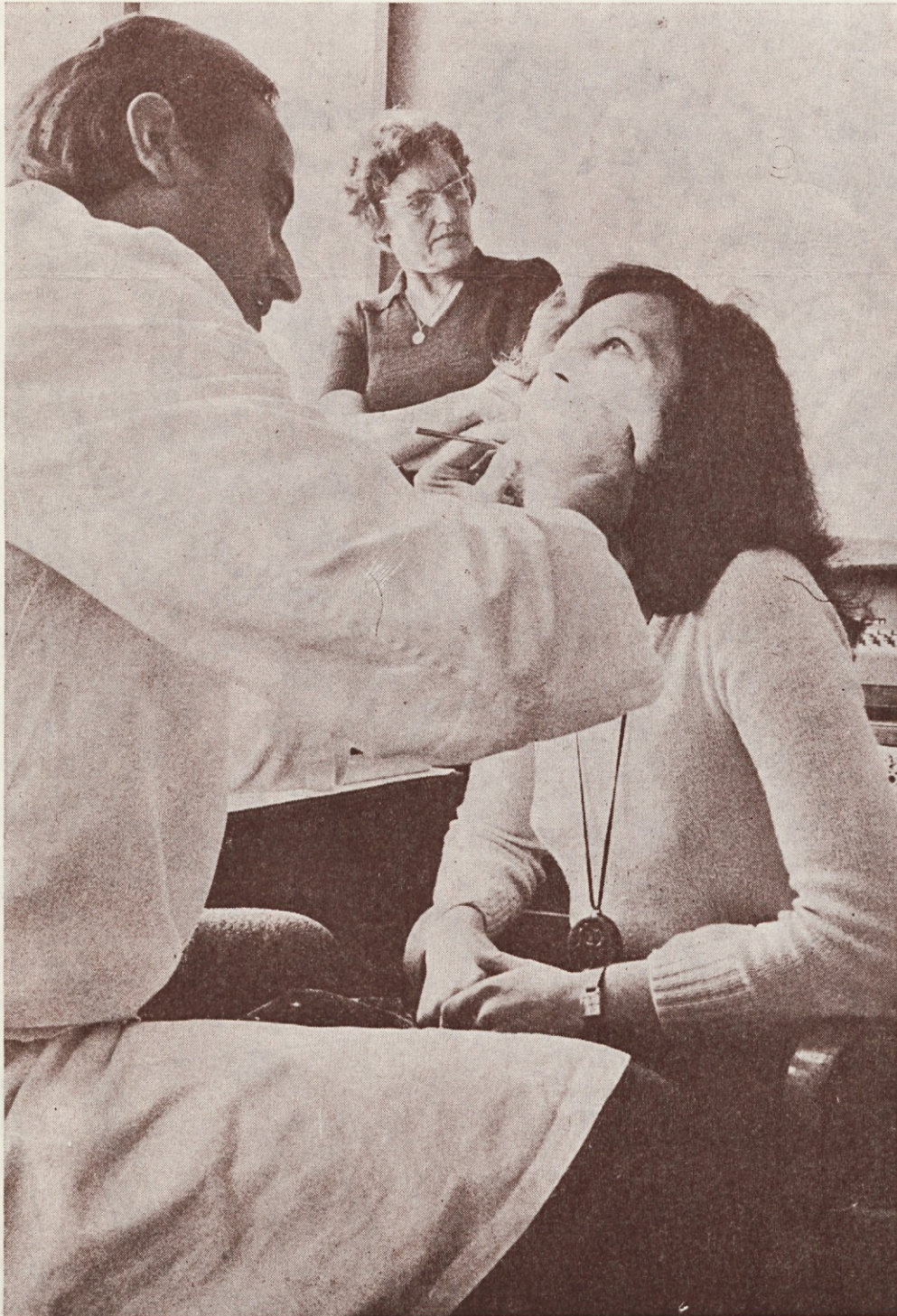
— potrdilo o višini dohodka prosilca in zaposlenih članov družinskega gospodinjstva v letu 1974;

— izjavo o morebitnih spremembah števila članov družinskega gospodinjstva prosilca.

V primeru, da prosilec v odprtem 30-dnevnem roku, tj. do 27. 10. 1975 ne predloži zahtevanih potrdil, se izključi iz liste upravičenih prosilcev. Samoupravna stanovanjska skupnost obvešča prosilce, ki niso uspeli na natečaju Solidarnostnega stanovanjskega sklada, da se lahko ponovno prijavijo na natečaj.

Prosimo, da odgovorni v TOZD pristopijo takoj k delu in obvestijo delavce, ki so upravičeni do stanovanja po tem natečaju, da se zglasijo pri socialni delavki kombinata Žito, soba 33/II, kjer bodo dobili obrazce za izpolnitev. Izpolnjene obrazce potem oddajte čimprej tov. Magdi Šimenc (soba 2 DSSS).

S. G.

Za nekaj ur je bila pisarna zabozdravnikova ambulanta

O sindikalni članarini

Velikokrat naletimo na vprašanje, kako zbiramo sindikalno članarino in kako ta sredstva porabimo. Poglejmo.

Sindikalna članarina je enotna v celi SFR Jugoslaviji in znaša 0,6 odstotka od neto osebnih dohodkov. V SR Sloveniji je 620.000 delavcev članov sindikata, ali več kot 99 odstotkov zaposlenih. Vseh osnovnih sindikalnih organizacij je pet tisoč. V vsaki občini je občinska organizacija zveze sindikatov, teh pa je 60. Članarino razdelijo tako: osnovni sindikalni organizaciji v delovni enoti, TOZD, oziroma v delovni skupnosti skupnih služb ostane 40 odstotkov, 60 odstotkov pa gre občinskim, republiškim in zveznim sindikalnim organom. V mesecni možnosti nato sindikat razpolaga z denarjem za svoje potrebe. Člani sindikata so na občnih zborih seznanjeni o porabi sredstev, člani izvršnih odborov osnovnih sindikalnih organizacij pa poznajo podrobnosti, saj oni odločajo o porabi. Največkrat porabijo sredstva za sindikalne izlete, ki so povezani z ogledom delovnih organizacij in obiski kolektivov, za pomoč socialno šibkim, za pomoč pri nabavi ozimnice, za darilo bolnim, za kulturne in športne prireditve ter za nepredvidene stroške. Ševeda je še veliko stvari, katere je treba plačati, o vsem imajo vsi možnost zvedeti v zapisnikih sestankov izvršnih odborov, konference sindikata in iz blagajniških knjig.

Dejstvo pa je, da ni prvenstvena naloga članov sindikalnih vodstev delitev sredstev, temveč morajo zastopati in zagotavljati interese delovnih ljudi, ki so jih izvolili in od njih pričakujejo uveljavljanje svojih pravic.

G. B.

Bili smo v Kumrovcu

Izlet v Kumrovec. Sobota 20. septembra ob 6. uri izpred kombinata Žito. Lepo sončno jutro. To naj bi bili podatki za uvod.

Kot večina drugih sindikalnih organizacij smo se odločili tudi mi v DE Ljubljansko področje, da gremo na izlet. Cilj je bil Kumrovec in rojstna hiša tovariša Tita.

Ko smo zapustili Ljubljansko kotlino in se prebili iz megle, smo se razveselili sončnega dne. Prvi postanek je bil planiran v Merxovem mlinu v Celju, kjer so nas vodilni delavci prijazno sprejeli. Po ogledu mlina, ki nas je navdušil, so nas povabili na obvezni »kofetek« ter aperitiv za zdravje in v naše zadovoljstvo. V Rogaški Slatini nas je čakal zajtrk, nato smo pot nadaljevali pro-

ti Kumrovcu. Rjstna hiša maršala Tita je danes preurejena v spominski muzej.

Hrvatsko Zagorje je po legendi pradomovina Slovanov, osnovala sta jo Čeha Leho in Meho. Zgodovina pripoveduje o nekaterih pomembnih dogodkih s tega področja:

— Ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja so odkrili Krapinskega človeka, ki je živel pred 120.000 leti;

— Leta 1573 je bil veliki hrvatsko slovenski kmečki upor pod vodstvom Matije Gubca, ki je bil doma iz Gornje Stubice;

— Sredi 19. stoletja se je s hrvatskim narodnim preporodom izražala prebujena narodna zavest v boju proti germanizaciji, proti Madžarom in Italijanom. Gibanje je vodil Lju-

devit Gaj iz Krapine, v njem zasledimo začetke ideje o združevanju Južnih Slovanov.

— V 20. stoletju stopa na zgodovinski oder največji sin jugoslovanskih narodov Josip Broz-Tito, kakor da bi predstavljal nujno posledico resničnih in legendarnih velikanov živopisnega Hrvatskega Zagorja.

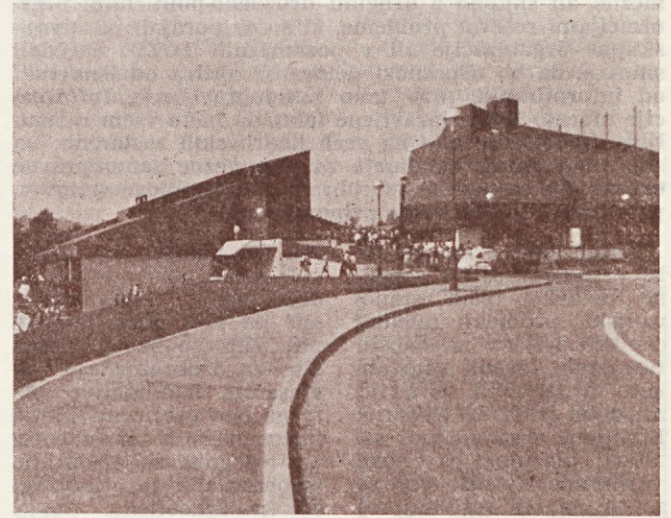
Kumrovec je po svoji strukturi izrazito srednjeveška vas. Hiše, ki so bile zgrajene v drugi polovici 19. stoletja so večinoma zidane ob cesti. Ena med njimi je rojstna hiša tovariša Tita. Na njej je opazen vpliv mestne arhitekture. Zadržala je avtentičen ambijent tistih dni, ko je v njej tovariš Tito preživel svoja otroška leta.

V Kumrovcu smo si ogledali še Spominski dom

na bližnjem gričku, nato pa smo krenili proti Kostanjevici. Ko smo se tam dobro podprli, smo si ogledali še Formo vivo.

Veliko smo videli v enem dnevu, bilo je veselo in prijetno in takih izletov si želimo še več.

G. B.

Izlet v Kumrovec

Prijetno presenečenje! IO OOS TOZD Pekarne Ljubljana je priredila v nedeljo 21. 9. 1975 kolektivni izlet. Povabljeni smo bili tudi upokojenci.

Omenjenega dne smo se zbrali na Trgu osvoboditve. V treh avtobusih smo ob 6,30 krenili na pot. Bilo nas je okrog 150 članov in približno 13 upokojevcev in še družinski člani. Takoj ob začetku poti je pozdravil vse udeležence, posebno pa nas upokojevce, predsednik tovariš Rigler. Dopolne je bilo sicer megleno, a to nam ni pokvarilo dobre volje in preprečilo občudovanje lepote naše Dolenjske. Peljali smo se preko Čateža in se ustavili pri Motelu. Vse so imeli seboj. Postregli so nam z dobro kavico in po izbiri vino, pivo ali sadne sokove. In že smo krenili naprej z avtobusi do naslednje postaje, ki je bila na livadi v Stubici. Najprej smo si ogledali veličasten spomenik Matija Gubca in muzej, v katerem hranijo razne slike o kmečkem uporu in orožje ali bolje rečeno orodje s katerim se je takratni kmet uprl nasilju in izkoriščanju. Zatem je bil prirejen prijeten piknik. Mene je veselilo predvsem vzdušje in tovarištvo vsega kolektiva. Upokojenci nismo bili izolirani. Vsi vprek smo se veselili in obujali prijetne in težke spomine.

Cas nas je priganjal. Vstopili smo spet v avtobuse, ki so nas popeljali v rojstni kraj tovariša Tita, Kumrovec. Tam smo si ogledali njegovo rojstno hišo, ki jo sicer vsi dobro poznamo iz raznih slik in pripovedovanj ali predvajanj po televiziji, a čisto nekaj drugega je to videti v resnici. S hribčka pa nas je pozdravljala velika, moderna a prijetna stavba Spominski dom borcev NOV in mladine Jugoslavije. Do nje vodi veliko stopnic. V domu smo si ogledali vse zanimive stvari.

Kosilo smo imeli v Rogaški Slatini. Zelo malo časa smo imeli prostega. Le bežno smo ogledali najbližjo okolico. Pa že spet na pot in preko Celja proti domu. A ne naravnost. Ker na Trojanah ni bilo prostora, je bila naša postaja še v Blagovici, kjer je bilo še zadnje dobro okrepčilo.

Veseli in polni vtisov smo se ob 19.30 uri vrnili v Ljubljano. V izletu je bilo resnično združeno prijetno s koristnim.

Iskreno se zahvaljujem v imenu upokojevcev za ljubezno pozornost vsem, ki so nam omogočili ta čudoviti izlet.

Maks MURN, upokojenec

Prazniki slovenskih občin

V novembru bo izšel zbornik Prazniki slovenskih občin, posvečen 30. obletnici zmage nad fašizmom in 30. obletnici osvoboditve naše domovine.

Zbornik je pisan mozaik dogodkov iz naše revolucionarne preteklosti, saj posega z opisi praznikov, npr. prav v čase protifašističnega boja v Marezi-gah v letu 1921, spopada revolucionarnega delavstva z orjunaši v letu 1924 in revirske stavke leta 1934 ter prek ustanovitve in organiziranja Osvobodilne fronte, formiranja prvih partizanskih enot, organizacije ljudske oblasti pa vse do osvoboditve in zadnjih bojev v drugi svetovni vojni na našem ozemlju.

To je prva publikacija pri nas, v kateri bodo predstavljene vse slovenske občine skozi dogodke posebne pomena, ki so bili izbrani za občinske praznike, in tudi prva, ki na tak način obravnava in osvetljuje del naše revolucionarne zgodovine in s tem daje bogat prispevek k oživljanju tradicij narodnoosvobodilnega boja in revolucionarnega delavskega gibanja.

Zbornik je bil izbran med tiste publikacije v letošnjem jubilejnem letu, ki bodo imele posvetilo, da so izdane v počastitev 30. obletnice osvoboditve. Imel bo format 22 x 22 cm in bo obsegal 200 strani.

Zbornik je rezultat prizadevanj vseh slovenskih občin in mesta Ljubljane, organov Skupnosti in nad 60 neposredno angažiranih sodelavcev.

Šolam in mladini bo zbornik koristen učni pripomoček pri obravnavanju zgodovine revolucionarnega delavskega gibanja in narodnoosvobodilne borbe, delovnim organizacijam, krajevnim skupnostim, družbenopolitičnim organizacijam in drugim pa naj bi služil še posebej kot

spominsko darilo služnim delavcem, delegatom idr. ob raznih spominskih, jubilejnih in podobnih priložnostih, vsakomur pa bo tudi lepa dopolnitev njegove knjižne zbirke.

Prednaročniška cena zbornika je 100 din, prednaročila pa sprejemajo do 10. novembra 1975 na naslov: Skupnost slovenskih občin, Ljubljana, Cankarjeva cesta 5, žiro račun številka 50101-678-48155.

Za koga vstopnice

Člani našega kolektiva so imeli možnost preko poletja ogledati si kar precejšnje število raznovrstnih predstav. Večinoma so bile v Križankah v okviru poletnih kulturnih prireditev, ki jih je organiziral ljubljanski Festival. V gledališki sezoni pa smo imeli 140 abonmajskih sedežev. Skupno je bilo razdeljenih 2223 vstopnic, ki niso bile zastonj. Kombinat jih je plačal, le nam ni bilo treba seči v naš lasten žep po 4, 5 ali 6 tisočakov.

Vse prevečkrat pa se je zgodilo, da je kdo karto vzel, prestave pa ni obiskal. Zgodilo se je celo to, da večina tistih, ki so imeli vstopnico, ni šla na prireditev. Ali bi tako ravnali tudi tedaj, če bi sami odšteli denar?

Ali ne bi bilo pravilneje, da bi karto ponudili sodelavcu, če sami ne utegnemo iti? Morda bi kdo drug zelo rad videl prav to predstavo, a so ostali sedeži prazni, ker je imel nekdo vstopnico v žepu.

Pomislimo včasih čisto malo tudi na druge. S trohico obzirnosti in občutka za soljudi in odgovornosti za tisto, kar je »naše«.

Vloga mladinskega aktiva v Žitu

V obdobju od 1972—1975 je mladinski aktiv posamezno ali skupno z drugimi družbeno-političnimi organizacijami reševal probleme, ki so se porajali na nivoju skupne organizacije ali v posameznih TOZD. Zavedali smo se, da bo uspešnost delovanja aktiva odvisna tudi od informiranja, prav tako samoupravljanje. Informacije morajo biti pripravljene tako, da bodo vsem razumljive. Sodelovali smo na vseh kadrovskih sestankih, ko smo evidentirali kandidate za posamezne samoupravne organe. Na sestankih smo obravnavali predloge statotov, pravilnikov in dali svoje pripombe.

Zadali smo si nalogo, da bi v sodelovanju s socialno delavko rešili stanovanjski problem mladincev, ki živijo v najslabših razmerah. Izvedli smo anketo in ugotovili, da živijo mladinci iz TOZD Pekarne Ljubljana v sobah brez sanitarij, plačujejo pa visoke najemnine. Zavzeli smo se za to, naj se reši najprej te mladince, in pa tiste prosilce, ki imajo manjše osebne dohodke. Strokovnjakom naj se nudijo pogoji nakupa takega stanovanja, ki jim pripada po pravilniku, sicer naj si kupujejo ali gradijo stanovanja s svojimi sredstvi.

Od leta 1970—1975 so bila dodeljena stanovanja 8 mladincem, kar je zelo malo, saj vemo, da si mladi ne morejo kupovati stanovanja s svojimi sredstvi.

Druga pomembna naloga, ki jo je začela reševati mladinska organizacija, je izobraževanje. Ugotovili smo, da je veliko mladih brez dokončane osemletke, s tem pa jim je zaprta pot za pridobitev kvalifikacije kot tudi nezadostna podlaga za samoupravljanje. Začeli smo razgovore o organiziranju seminarjev za posamezne razrede osemletke in to ne v šoli, pač pa v delovni organizaciji. Pri organiziranju smo se povezali še s pivovarno UNION in Slovenija vinom. Seminarji so bili v sejni sobi DSSS ŽITO. Pri nas se je vpisalo 18 mladincev. Žal je v rednem roku opravila vse izpite samo ena mladinka. Mislim, da je sedaj opravljen sa-

mo del naloge, saj ni dovolj samo vpis v letnik in obiskovanje seminarjev, pač pa tudi opravljeni izpiti. Zato je naloga komisije za izobraževanje, da vpisanim kandidatom pomaga čim prej opraviti vse izpite, da si s tem zagotovijo pogoje za nadaljnje izobraževanje in pridobivanje kvalifikacije.

Šibka točka mladinske organizacije je bila na področju družbenopolitičnega izobraževanja. Ni bilo organizacijskih seminarjev za predsedstvo, ampak je posamezen član predsedstva obiskoval politično šolo na občinski konferenci ZSMS.

V obdobju po kongresu ZSMS bi se morali mladi čimprej organizirati v osnovne organizacije ZSMS. Pri nas smo imeli veliko pripravljanih sestankov za reorganizacijo aktivov ZSMS. Nekajkrat ni bilo nobenega delegata na pripravljani sestanki. Končno smo imeli ustanovno konferenco 7. maja 1975. Na dvorišču Šmartinske 154 so štiri osnovne organizacije ZSMS, ki so povezane v koordinacijsko konferenco ZSMS ŽITO. Vsaka osnovna organizacija je sestavila svoj program dela, ki smo ga na skupnem sestanku vseh osnovnih organizacij uskladili in postavili enotni program dela za leto 1975.

Iz prej enotnega aktiva smo 6. maja 1975 ustanovili koordinacijsko konferenco ZSMS ŽITO za Šmartinsko 154. Koordinacijska konferenca ZSMS

povezuje štiri osnovne organizacije in sicer:

1. OO ZSMS Mlini
2. OO ZSMS TOZD Šumi
3. OO ZSMS TOZD Pekarne Ljubljana
4. OO ZSMS DSSS Žito

Namen KK ZSMS Žito je usklajevati, voditi in usmerjati akcije, ki so skupne vsem osnovnim organizacijam, kakor tudi skrbeti, da so naše akcije enotnejše in bolj učinkovite. Izdelali smo plan dela, ali bolje rečeno, smernice za naše delo. V prihodnje se bomo zavzemali za večjo angažiranost in večjo aktivnost mladih v vrstah ZSMS in tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih interesnih skupnostih, za poživitev kulturne dejavnosti, za večjo informiranost, dodatno šolanje, reševanje stanovanjske problematike mladih, rekreacije in športa, za skrbnejšo kadrovsko politiko, za krepitev ljudske obrambe, za negovanje borbenih tradicij itd.

Da pa bo delo uspešnejše potekalo, smo ustanovili 6 komisij po interesnih področjih (informiranje, kultura, šport...). Delo bo vseeno temeljilo na delu osnovnih organizacij, saj je bil naš namen, da z ustanovitvijo mladinskih organizacij po TOZD približamo vodstvo čim širšemu krogu mladih. Zavzemati se moramo za močne, aktivne in enotne osnovne organizacije, kajti le tako bo možno izvesti akcijski program.

Koordinacijsko konferenco sestavljajo vsi člani vseh štirih osnovnih organizacij ZSMS. Za učinkovitejše delo pa smo na volilni konferenci izvolili predsedstvo KK ZSMS, ki pa je sestavljeno tako, da so v njej enotno zastopani interesi vseh osnovnih organizacij. S tem smo zagotovili učinkovito povezavo osnovnih organizacij, hitro in uspešno pretakanje informacij, usklajevanje akcij, programiranje akcij itd.

Pričakujemo, da se bodo mladi v čim večjem številu vključevali v naše vrste in s svojim delom doprinesli k večji učinkovitosti mladinske organizacije.

PRAVILA O DELOVANJU IN ORGANIZIRANOSTI KK ZSMS ŽITO

Člen 1.

Koordinacijska konferenca Žito-Ljubljana (v nadaljnjem besedilu KK) je družbenopolitična organi-

zacija mladih, ki deluje v skladu s statutom ZSMS, ZSMJ in pravili OK ZSMS Ljubljana-Moste-Polje.

Člen 2.

KK povezuje štiri osnovne organizacije ZSMS:

- OO ZSMS TOZD Šumi
- OO ZSMS TOZD Mlini
- OO ZSMS TOZD Pekarna
- OO ZSMS DSSS Žito.

Člen 3.

Članstvo v KK zagotavlja članstvo v eni izmed osnovnih organizacij.

Člen 4.

Najvišji organ KK je konferenca, ki jo sestavljajo vsi člani osnovnih organizacij. KK zaseda najmanj dvakrat letno.

Člen 5.

Najvišji upravno izvršilni organ KK je njeno predsedstvo, ki ga sestavljajo:

- predsednik KK
- sekretar KK
- blagajnik KK
- predsedniki OO ZSMS
- njihovi namestniki
- po en voljen delegat iz vsake OO ZSMS
- predsedniki komisij pri KK
- delegati v OK ZSMS in drugih predstavniških telesih.

Člen 6.

Predsedstvo potrjuje konferenca na volilni konferenci za dobo dveh let. Predsedstvo se sestaja najmanj enkrat mesečno.

Člen 7.

Naloga predsedstva:

- načrtovanje in usklajevanje akcij
- skrb za nemoten potek akcij
- vse druge naloge, ki izhajajo iz statuta ZSMS o nalogah predsedstva OO ZSMS in OK ZSMS.

Člen 8.

Za nemoteno delovanje se ustanovijo naslednje komisije:

- komisija za idejno-politično delo in kulturo
- komisija za izobraževanje
- komisija za informiranje
- komisija za šport in rekreacijo
- komisija za ljudski odpor in družbeno samozščito
- komisija za organiziranost, razvoj in kadrovska vprašanja.

Za probleme, ki se pojavljajo v kombinatu in so pomembni za mlade, se ustanovljajočasne oz. nestalne komisije.

Člen 9.

Denar, ki je namenjen mladinski organizaciji za Ljubljansko področje ostane skupaj KK ZSMS in se ga ne deli po OO ZSMS.

Člen 10.

Pravila stopijo v veljavo takoj po sprejemu.

POROČILO O DELU KK ZSMS V OBDOBJU MAJ—AVGUST 1975

MAJ

1. Volilna konferenca KK ZSMS
2. Sodelovanje na pohodu Ob žici okupirane Ljubljane
3. Sodelovanje na mošćanski politični šoli
4. Priprave na II. poletne živilske igre

JUNIJ

1. Sodelovanje pri organizaciji II. poletnih iger živilcev (sodelovalo 25 mladih)
2. Priprave na proslavo Dneva borca
3. Anketa o stanovanjski problematiki (junij—avgust)
4. Organizacija celotne prireditve za Dan borca, 4. julija v Bistri:
  - kulturni program
  - kuhinja in strežba
  - ureditev prostorov
 Sodelovalo 15 mladincev.

AVGUST

1. Razprava o nastali družbenopolitični in gospodarski situaciji na različnih nivojih (svet ZK, predsedstvo KK ZSMS, predsedstvo OO ZSMS skupaj z OOK po TOZD).

DELOVNI NAČRT KOORDINACIJSKE KONFERENCE ZSMS ŽITO

SEPTEMBER

1. Volilne in programske konference v:
  - OO ZSMS TOZD ŠUMI
  - OO ZSMS TOZD MLINI
  - OO ZSMS TOZD PEKARNA
  - OO ZSMS DSSS ŽITO

Namen: ureditev svojih vrst in plan akcij za obdobje september—marec.

2. Organizacija izleta na Komno (3-dnevni izlet)
  - Komna, Bogatin, Triglavsko jezero, Tičarica, Vogel, Bohinj

3. Končati anketo o stanovanjski problematiki
4. Programska in problemska konferenca KK ZSMS.

Namen:

- a) izdelati in potrditi program dela za obdobje 6 mesecev
- b) problemska konferenca o stanovanjski problematiki.

OKTOBER

1. Organizacija predavanja o pomenu ljudske obrambe in družbene samozščite s strelskim tekmovanjem z malokalibrsko puško (približno 20 mesečnih ekip)

Nadaljevanje na 9. strani

Naš dom na Pokljuki

MLADI V ŽITU — MLADI V ŽITU — MLADI V ŽITU — MLADI V ŽITU — MLADI V ŽITU — MLADI V ŽIT

Nadaljevanje z 8. strani

Vloga mladinskega aktiva v Žitu

2. Organizacija dvodnevnega izleta v Kamniške Alpe
3. Dan mladih krvodajalcev.

NOVEMBER

1. Ustanovna konferenca Aktiva mladih komunistov
2. Seminar za mlade komuniste
3. Organizacija proslave za Dan republike

DECEMBER

1. Športno srečanje mladih
2. Klubski šaljivi večer
3. Srečanje mladih iz celotnega kombinata združeno s seminarjem.

POROČILO O DOSEDANJEM DELU KK ZSMS ŽITO

Do sedaj je imela KK ZSMS že nekaj sestankov, na katerih so bili obravna-

vani problemi glede stanovanjske problematike mladih, o nalogah mladih pri izvajanju resolucij CK ZKJ o ekonomski politiki Jugoslavije za leto 1975 ter o drugih važnejših vprašanjih.

Zaradi teh nalog, so bili sprejeti tudi naslednji sklepi:

1. Vse komisije morajo do 10. septembra izdelati program dela in akcij za vsak mesec posebej do konca leta. Poleg tega se morajo sklicati sestanki po vseh OO ZSMS zaradi dokončnega konstituiranja organizacije.

2. Osnovne organizacije ZSMS soglasno pristopajo k tekmovanju za najboljšo in najbolj aktivno OO ZSMS. Tekmovanje je razpisala OK ZSMS Ljubljana Moste-Polje na podlagi sklepov 3. seje predsedstva RK ZSMS in 3. seje predsedstva KMD pri RK ZSMS.

3. V septembru bo skupni sestanek mladih, zato naj po posameznih OO ZSMS imenujejo po 5 najbolj delavnih članov za udeležbo na tem sestanku.

4. Predsedstvo mladih podpira in zahteva izvajanje sklepa, da se sestanki vseh družbenopolitičnih organizacij vršijo izven rednega delovnega časa.

5. Glede neupravičenega izostajanja s sestankov pozivamo vse, predvsem pa člane ZK, da se redno udeležujejo sestankov, ker bodo sicer odgovarjali pred OO ZK.

Na žalost moramo ugotoviti, da se nekateri ne držijo teh sklepov, predvsem pa velja to za predsednike OO ZSMS v TOZD. Nekateri skrajno neresno delajo. Zaradi tega tudi ni zanimanja mladih za vstopanje v OO ZSMS. To pa ne velja za OO ZSMS v delovni skupnosti skupnih služb, kjer smo v zadnjem

mesecu pridobili 5 novih članov.

Prav zaradi tega pozivamo sekretarje OO ZK, da spodbudijo delovanje OO ZSMS v njihovi TOZD. Če mladinske organizacije ne bodo delale, nam bodo starejši vedno lahko očitali, da mladina nič ne dela. Prav nič nam ne pomaga, če imamo OO ZSMS le na papirju, da sprejemamo sklepe, če pa jih potem ni izpolnjuje.

Predsedniki naj v najkrajšem času skličejo sestanke OO ZSMS ter razčistijo, zakaj OO ZSMS ne delujejo, kot bi bilo potrebno.

Potrebno je vključevati čim večje število novih članov, kajti le tako bodo OO ZSMS lahko izpolnjevale tiste naloge in cilje, zaradi katerih je bila ustanovljena ZSMS in ZSMJ.

Sekretar KK ZSMS
Žito
MICHEL TOME

ZA DOBRO VOLJO

Zelo obilna gospa vsa razburjena pokliče kontrolorja avtobusa:

»Veste, šofer avtobusa, ki je ravnokar odpeljal, je zelo nesramen mož!«

»Zakaj, gospa?«
»Avtobus je bil popolnoma zaseden in samo jaz sem izstopila. Šofer pa je zaklical: Prostor za tri nove potnike!«

Izdaja Živilski kombinat ŽITO — Odgovorni urednik Janez Slovenc — Uredništvo: Živilski kombinat Žito, Ljubljana, Šmartinska 154 — Tisk: Tiskarna Ljubljana

Naše dolžnosti pri obrambi domovine

Nemiri v svetu tudi na nas mlade v ŽITU delujejo zaskrbljujoče in toliko bolj se zavedamo, kaj pomeni mir in sožitje med narodi. Če bi bilo kdaj potrebno, bomo tudi mi z vsem srcem branili svobodo, ki jo uživamo zdaj trideset let. Vemo, da moramo biti pripravljene na morebitno preizkušnjo.

V ta namen smo organizirali predavanje o narodni obrambi in družbeni samozaščiti. Hkrati smo preverili tudi naše znanje v streljanju z malokalibrsko puško.

10. oktobra smo se ob 12. uri zbrali na strelišču ob Dolenjski cesti. Delovni čas je seveda okrnil popolnejšo udeležbo, vendar drugače ni šlo. Zbrali smo se le mladinci iz TOZD Mlini DE Ljubljansko področje in Notranjsko področje, TOZD Šumi, Pekarne Ljubljana in delovne skupnosti skupnih služb. Skupno nas je bilo 35, razporejenih v 15 ekip. Bilo je veliko deklet, ki v tekmovanju niso razočarale.

Podpolkovnik tovariš Andrej Ravnikar nam je izčrpno orisal pomen in vlogo ljudske obrambe in družbene samozaščite, dolžnosti in pravice slehernega zavednega državljana socialistične Jugoslavije. Posebno pozornost je predavatelj posvetil:

— delovnim dolžnostim in pravicam delovnih ljudi in občanov po Zakonu o ljudski obrambi,

— kaj so oborožene sile,

— organizaciji in pristojnostim organov na področju ljudske obrambe,

— temeljnim pravicam in dolžnostim TOZD na področju ljudske obrambe,

— organizaciji civilne zaščite v TOZD in OZD,

— dolžnostim delovnih ljudi v TOZD pri uresničevanju ukrepov za samozaščito.

Predavanju smo sledili z velikim zanimanjem, slišali smo veliko novega in spoznali osnovne dolžnosti TOZD v ljudski obrambi.

Po polurnem odmoru smo začeli s tekmovanjem. Vzdušje je bilo res športno in tekmovalno, bilo je malo treme in nestrpnosti. Potem je začelo pokati. Trije poskusni strelji, deset zares. Dekleta so se posebno dobro odrezala, še zlasti iz TOZD Šumi in TOZD Maloprodaja.

Poglejmo prvih deset ekip:

1. mesto TOZD Šumi, 127 krogov;

2. mesto DSSS, 121 krogov;

3. mesto DSSS, 89 krogov;

4. mesto TOZD Maloprodaja, 88 krogov;

5. mesto TOZD Šumi, 87 krogov;

6. mesto TOZD Mlini, Ljubljana, 82 krogov;

7. mesto TOZD Pekarne Lj., 78 krogov;

8. mesto TOZD Mlini, Vrhnika, 75 krogov;

9. mesto TOZD Maloprodaja, 66 krogov;

10. mesto TOZD Pekarne Lj., 64 krogov.

Posamezniki so se odrezali takole:

1. Andrej Šarc, DSSS, 59 krogov;

2. Darko Keršmar, TOZD Šumi, 56 krogov;

3. Fani Hitij, TOZD Maloprodaja, 45 krogov;

4. Jože Maček, TOZD Mlini, 42 krogov;

5. Ivan Vukman, DSSS, 41 krogov;

6. Ivan Raišl, TOZD Mlini, 40 krogov;

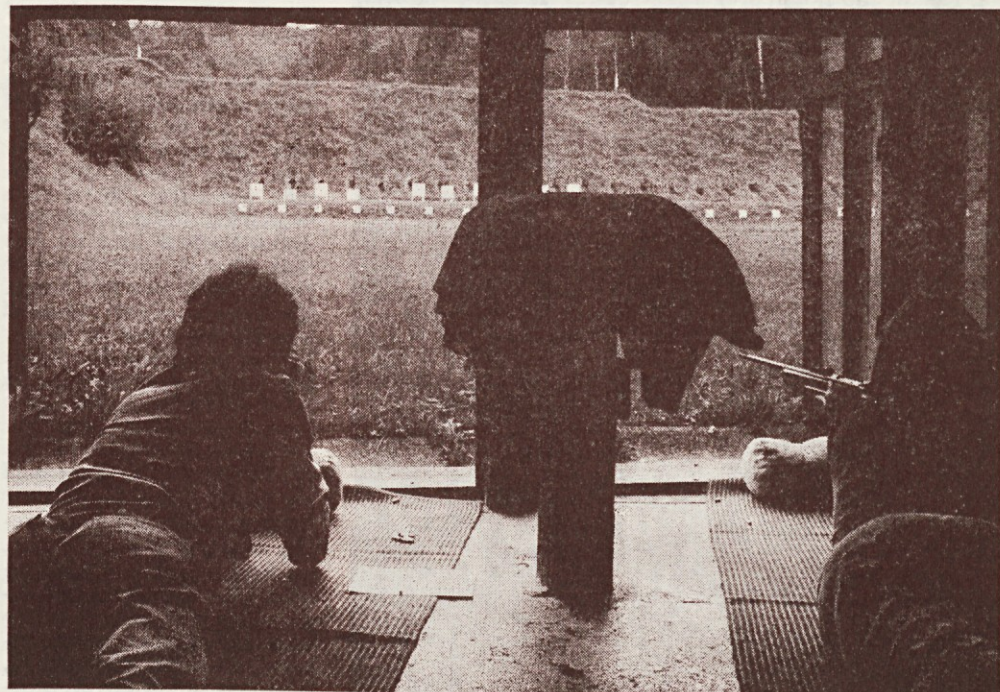
7. Jože Kokalj, TOZD Šumi, 40 krogov;

8. Michel Tome, DSSS, 40 krogov;

9. Dušan Vuješič, TOZD Pekarne, 38 krogov;

10. Marjeta Štus, TOZD Maloprodaja, 34 krogov.

Za streljanje brez treninga so bili rezultati kar dobri. Z vajo bi lahko postavili v Žitu uspešno ekipo. Mladi si želimo takih ali podobnih tekmovanj še več.

Moramo biti pripravljene na morebitno preizkušnjo

Gora ni nora, nor je tisti, ki (ne) gre gor

Po več kot enem letu od našega zadnjega planinskega izleta na Kriške pode, na katerem smo se prav lepo imeli, je spet padla ideja o novem takem izletu. Organizirala naj bi ga mladinska organizacija našega »dvorišča«. Dober teden pred njim smo obesili malce humoriistične plakate, obvestili pa smo o njem tudi ostale TOZD izven Ljubljane.

Tisti teden pred izletom je bilo kar lepo vreme in upali smo, da bo tako tudi v petek, soboto in nedeljo, ko bomo mi v hribih. No, do četrtega je bilo 16 prijavljenih. Kar pravnja skupina za tak izlet, saj so z večjo skupino tudi večje težave pri organizaciji prevoza, prenočišča in prehrane, pa tudi disciplino je težko vzdrževati.

V petek ob pol štirih popoldne je bil zbor na avtobusni postaji. Kar pisana družina se nas je zbrala. Trije iz skupnih služb, 5 iz Šumija, 3 pogumna dekleta iz Imperiala, 1 iz Pekatet ter 3 iz centralnega skladišča. Stanje ekspedicije glede opremljenosti ni bilo na ravno zavirljivi višini. Samo kakih 5 nas je res imelo pravo planinsko obutev in ostalo opremo, nekateri pa so bili za v hribe res vse prej kot primerno opremljeni. Nekateri so bili kar v »ta kmašni« obleki, obuti pa od sandal do salonorjev in nizkih moških čevljev z visoko peto. Tudi nahrbtnikov niso imeli vsi — nekaj jih je imelo potovalke, eden ali dva pa kar aktovko. Obhajali so me mešani občutki — vesel sem bil ob pogledu na obraze, polne pričakovanja lepega izleta in rahlo zaskrbljen, ko sem videl, s kakšno opremo so nekateri prišli. Ko se ne bi zavedal, da je pred nami le lahka tura na Komno, bi jih nekaj poslal kar domov.

Malo pred 16. uro smo stopili na avtobus. Seveda so bila že vsa mesta, ki smo jih rezervirali, zasedena. Ker nismo hoteli preganjati s sedežev že sedečih potnikov, smo pač toliko časa stali, da so se sedeži izpraznili. Komaj smo krenili iz Ljubljane, kjer je še prijetno sijalo sonce, se je že razlegal smeh in glasni

dovtipi udeležencev naše odprave po celem avtobusu. Čim bolj smo se vozili proti Gorenjski, tem bolj oblačno je bilo in malo naprej od Bleda smo že zavozili v pravo nevihto. Temperatura razpoloženja je sicer nekoliko padla, a poguma nismo izgubili. Res je bila cesta od Bohinjske Bistrice naprej že spet suha, a proti Jezeru in Komni je bilo še vse temno. Malo pred 6. uro smo izstopili pred hotelom Zlatorog v Bohinju in po enoglasnem sklepu krenili proti Komni. Kljub turobnemu vremenu se je oglašala pesem, vrisk in smeh. Stemmilo se je že, ko smo prišli do kočice pri Savici. Ker smo upali, da le ne bo začelo deževati, smo sklenili, da krenemo kar naprej proti domu na Komni, kjer smo imeli rezervirano prenočišča. V gostišču pri koči ob Savici smo popili še čaj in ko smo se ravno odpravljali, je začelo deževati, se bliskati in grmeti. Ker je deževalo vedno bolj in ni kazalo, da bi kmalu nehalo, smo se odločili, da krenemo nazaj v smeri proti jezeru — v naš počitniški dom. Vedeli smo, da je zaseden, a vseeno smo upali, da nas bodo nekako vzeli pod streho za to noč. Večina udeležencev namreč za dež ni bila primerno opremljena. Po polurni hoji v hudem naliivu, ko je bilo od bliskanja včasih svetlo kot podnevi, smo mimo elektrarne Savice preko brvi prispeli v Žitov počitniški dom. Dobra oskrbnika Mesičeva sta nas najprej strogo premerila od nog do glave in nam sporočila, da je dom zaseden in, da naj gremo kar naprej v Zlatorog. Nekateri od nas so bili kljub dežnikom in dežnim plaščem mokri kot miši, nihče pa ni bil popol-

noma suh. Ko smo jima s pomočjo zdravstvenih izkaznic dokazali, da smo res člani delovnega kolektiva Žito, sta nas spustila v jedilnico. Seveda smo se morali prej sezuti, pa tudi preoblekli smo se v suha oblačila — kdor jih je pač imel s seboj. »Ko boste popili čaj,« sta dejala, »boste pač šli naprej v Zlatorog in tam prenočili.« Kmalu pa se nam je posrečilo oskrbnika toliko omehčati, da sta privolila v to, da ostanemo v jedilnici in tu prenočimo na zasilnih ležiščih.

Mokra oblačila smo razobesili v kleti v kotlovnici, nato pa smo posedeli okoli mize v jedilnici. Spili smo najprej čaj, nato pa pojedli še vsak droben porcijo odličnih žgancev z mlekom. Po večerji je prišlo na mizo še par litrov »ta belega« in »ta rdečega«, nekdo pa je imel s seboj tudi nekaj kačje slane. Na gramofon smo vrgli nekaj plošč in se ob veselih zvokih urno zavrteli. Pa tudi zapeli smo naše lepe narodne pesmi. Nekateri so vrgli tarok, drugi pa gledali televizijo. Vsi smo bili veseli in dobro razpoloženi in na to ni vplivalo niti dejstvo, da je zunaj še vedno krepko deževalo. Oskrbnika sta nam dejala, da smemo razgrajati le do 9. ure. Toda peli smo tako lepo in »ubranco«, da nas kar nista mogla poslati spat prej kot okoli 11. ure.

Ko smo se zjutraj ob 6. uri zbudili je zunaj še vedno deževalo in bili smo kar malo poklapani. Nismo pričakovali, da se bo naša ekspedicija končala že na samem začetku. Po vročemčaju smo se okoli 7. ure poslovlili od zakoncev Mesič, ki tako vzorno vodita naš počitniški dom, in jo v dežju mahnila proti Zlatorogu. Tu smo malo posedali, popili kavico in zapeli. Glede na vreme smo bili tik pred tem, da gremo na prvi avtobus in domov. Da bi pa le ne odšli domov, ne da bi bili v »hribih«, smo sklenili iti z žičnico na Vogel. Tu smo v brunarici ob hotelu priredili planinski krst za vse tiste, ki so bili prvič v hribih nad 1500 m visoko. Strogi predsednik komisije za krščenje je za kandidatke postavljala »težka« vprašanja. Če kdo ni pravilno odgovoril je za kazen dobil udarce po zadnji plati — dekleta bolj nežne, kandidati pa včasih prav »morilske« udarce. Vsak od kandidatov obeh spolov je moral za konec spiti še kozarec mešanice belega in rdečega vina, popra in soli ter še nekaterih drugih »odatkov«. Dva od kandidatov, žal nista imela dovolj močnih želodcev in sta morala po najkrajši poti steči v

deževni dan. Vsi krščeni so dobili imena po znanih planinskih cveticah in živalih. Zopet se je oglašala pesem, dovtipi in smeh. Dejstvo, da je zunaj še vedno deževalo, nas ni več moglo spraviti v slabo razpoloženje. Malo po 12. uri je prenehalo deževati in proti Komni se je začelo svetliti. Kmalu so se pojavile na nebu tudi modre luknje. Enoglasni sklep je bil: gremo naprej na Kom-

ni sedmerih triglavskih jezer. Malo smo sicer preišljevali, ali ne bi kazalo nekaterih poslati kar nazaj v dolino, toda tega kar nismo mogli storiti, ko pa so vsi kazali tako veliko željo videti lepa sedmera jezera. Zavedali smo se tudi, da pot ni nevarna in da bo vreme skoraj gotovo držalo.

Pot res ni bila preveč naporna. Šlo je vseskozi malo dol in malo gor, le

Počitek nam je dobro del

no! Ko smo šli mimo Zlatoroga, je tam ravno stal avtobus za Ljubljano in eden od članov odprave se je odločil za povratek domov. Ostalih 15 nas je mimo kočice pri Savici odšlo po širokih serpentinah na Komno. Najbolj hitri so bili v domu že po dobri uri in pol, zadnji pa so rabili za pot eno uro dlje. Vsi smo kljub neprimerni obutvi nekaterih brez nezgod prispeli v dom. Najprej smo se podprli z izdatno enolončnico in iz lastnih rezerv, kolikor smo jih imeli, nato smo si zagotovili prenočišče.

Ker se je zunaj precej zjasnilo, so se pokazale tudi okoliške gore: Bogatin, Podrta gora, Vogel in skozice oblake v dolini tudi Bohinjsko jezero. Le v smeri proti dolini sedmerih Triglavskih jezer, je bilo še vse temno. Nekateri so šli obiskat dobrih 20 minut oddaljeno Planino na Kraju, drugi smo se sončili na terasi za domom in občudovali lepo okolico. Zvečer smo se po večerji spet malo zavrteli ob zvokih harmonike, ki jo je nekdo prinesel s seboj. Zopet smo ustanovili pevski zbor in zapeli. Pri tem so se nam priključili tudi nekateri ostali gostje. Ob 10. uri zvečer je moral biti po hišnem redu planinskega doma mir in odšli smo spat.

Zjutraj smo po toplemčaju in kar obilnem zajtrku okoli pol osmih vsi skupaj odrinili proti doli-

tik pred kočico pri jezerih je bil daljši vzpon. Steza je bila široka, brez nevarnosti. Ravno nekje na sredi je bil studenec, ob katerem smo se pošteno odžejali. Po dobrih dveh urah hoje smo zagledali 6. triglavsko jezero in tik ob njem lepo planinsko kočico. Posebno tisti, ki so bili prvič tukaj so bili zelo navdušeni nad lepoto jezera in bližnjo okolico.

Po kratkem postanku v koči, kjer smo se malo »podprli«, smo zavili v pobočje Tičarice. Po dobrih 20 minutah smo prispeli pod steno tik pod Vrataca ali »Štapce«. Tu so se nekateri prvič srečali s klini in jeklenimi varovalniki vrvmi. Bilo je treba malo paziti. Toda to edino nevarno mesto smo prešli v 5 minutah in se znašli na travnatem sedlu pod Tičarico. Petorica se nas je odločila, da gremo na vrh 2091 m visoke Tičarice, ostali pa so počasi odšli naprej proti planinam Ovčarje in Dedno polje. Po dobre pol ure smo že bili na vrhu, od koder je lep razgled po celi dolini Sedmerih jezer, videli pa so se tudi Bohinjski hribi, Komna ter greben Lepega špičja, ki omejuje dolino z leve strani. Kot iz letala smo videli pod seboj kočico in jezera okoli nje. Po travnikih pod vrhom je bilo mnogo lepih planik in sklenili smo, da za vsakega člana ekspedicije utrgamo

Nadaljevanje na 11. strani

Na začetku poti

Gora ni nora, nor je tisti, ki (ne) gre gor

Nadaljevanje z 10. strani
le eno za spomin. Pravi planinec ne trga cvetic v hribih. Naj razveseljujejo še ostale, ki jih bodo videli! Toda tokrat smo naredili izjemo, saj precej udeležencev še ni imelo v rokah prave, sveže utrpane planike. Po obveznem posnetku slavnih »zavojevalcev« vrha (od teh je bil eden v nizkih čevljih z visoko peto), podpisu v vpisno knjigo smo se v pičlih 15 minutah spustili nazaj na sedlo. Na planini Ovčariji smo dohтели dva zaostala člana skupine, preostale pa na Dednem polju. Vsi, zlasti dekleta, so bili veseli lepih planik.

Kmalu smo zagledali prelepo planšarijo Planino pri Jezeru z več starimi pastirskimi stanovi in sirmarno. Pod njo je lepo, precej veliko jezero, ki mu do bregov sega temen smrekov gozd. Malo smo poseleli na klopici pred sirmarno, malo pojedli in se napili sveže studenčnice. Bilo je vseskozi precej oblačno, le včasih se je prikazalo konce in modro nebo. Planino sta obiskali tudi dve priletni gospe iz Holandije, s katerima smo se malo pogovorili. Kar nista mogli prehvaliti lepote naših planin. V spomin na srečanje smo se še skupaj slikali in jima podarili planiko.

Po polurni hoji po široki stezi se je odcepila steza na Vogar. V železničarski dom na Vogarju smo prišli po dobri uri od Planine pri jezeru. Tu smo ugotovili, da manjkajo trije člani naše odprave. Kljub opozorilom so divjali naprej in seveda zgrešili odcep proti Vogarju. Ker je steza v dolino Voje široka in oddaljena le 20 minut od ceste v Staro Fužino, smo bili prepričani, da bodo v dolini mnogo hitreje, kot mi in da ne morejo zaiti v nevarnost. V domu na Vogarju smo si privoščili krepko malico. Od tu do ceste skozi dolino Voje je le slaba ura hoda po strmi, široki stezi. Po nekaj minutah hoje po tej cesti smo zavili kar na travnik in proti bregu Bohinjskega jezera. Tu smo se najbolj vročekrvni namočili v mrzli vodi in sprali s sebe pot, ki se je nabrajal na nas zadnje 3 dni. Po obali jezera smo nato odšli do gostišča Lev, kjer smo za slovo dali še par litrov na zob in zopet zapeli nekaj narodnih. Poizvedovali smo tudi okoli za izginulimi člani naše ekspedicije, pa nismo nič izvedeli o njih. Zaradi tega se nismo preveč vznemirjali. Prepričani smo pač bili, da so bili tako pametni, da so šli po cesti v Staro Fužino in nato pri Sv. Janezu na avtobus in domov. Okoli 6. ure zvečer

smo z avtobusom zapustili Bohinj. Tudi tu vsesplošno veselje ni popustilo. Vesela pesem je začela polniti avtobus, slišale so se šale in razposajen smeh. Pridružili so se nam tudi nekateri potniki. Bili smo tako glasni, da sta sprevodnik in šofer avtobusa izgubila živce in nas na Bledu z grožnjo, da nas bosta vrgla ven, opozorila, naj končamo s svojimi izvajanci. Bili smo v dno duše užaljeni nad tolikim nerazumevanjem za »kulturo«. Pa kaj smo hoteli. Morali smo se malo pomiriti in zbijali smo od Bleda naprej le še šale. Okoli 9. ure smo bili v Ljubljani. Najbolj navdušeni so odšli še naprej v Pivnico, večina pa je šla kar domov.

Drugo jutro nas je v velike skrbi spravila vest, da naših treh »izgubljenec« še ni domov. Telefonirali smo na vse mogoče strani v Bohinj, se oglasili na njihovih domovih v Ljubljani, a o njih nobene vesti. Čeprav se nam je zdelo praktično nemogoče, da bi se komu kaj zgodilo, smo bili tik pred tem, da sprožimo poizvedovalno akcijo Gorske reševalne službe. No, okoli 10. ure dopoldne so se nam javili in kamen se nam je odvalil od srca. Ko smo ugotovili, da so se izgubili, so nas čakali še nekaj časa v Stari Fužini, nato pa prespali v hotelu Jezero. Drugo jutro so s prvim avtobusom odšli iz Bohinja. Tako se je vse srečno končalo, če pa bi vsi poslušali naša opozorila, tudi tega neljubega pripetljaja ne bi bilo.

Kadarkoli se udeleženci srečamo, smo si edini v oceni našega izleta. Bilo je lepo in imenitno smo se imeli. Take izlete moramo še organizirati.

ZA VARNO HOJO V GORE

Ob koncu pa bi rad dal še par pripomb oz. navodil za varno hojo v gore. Izkušnje z našega izleta na Komno in Sedmera triglavska jezera so nam pokazale, da si nekateri zelo enostavno predstavljajo hojo v gore. Pot, ki smo jo opravili mi, se sicer res da brez nevarnosti opraviti v sandalah in moških čevljih z visoko peto, v »kmašni obleki« in s potovalko v rokah. Toda tisti, ki so to pot opravili na tak način, sami najbolje vedo, da je bilo njihovo hribolazenje vse prej kot udobno in prijetno. Če pa bi se podali na malo bolj izpostavljeno pot, v slabših vremenskih razmerah, pa bi bila taka oprema tudi nevarna. Večina udeležencev izleta in skoraž vsi, ki so vsaj enkrat užili vso lepoto gorske narave, mik nevarnosti in

tveganja, zmagoslavje in srečo ob prihodu na težko priborjeni vrh, zajemali iz polnih pljuč ostri, dišeči planinski zrak in se poveselili v prešerni hribovski družini, ti si bodo gotovo spet in spet želeli iti v gore. Za to pa morajo biti primerno opremljeni, da bodo lahko varno hodili in jim tudi nagle vremenske spremembe ne bodo prišle do živega.

Prvo, kar je treba imeti, so solidni planinski visoki čevlji, z rebrasto gumo na podplatih. Ti nam omogočajo varen korak tudi na gladkih in celo mokrih tleh.

Drugo kar je važno, je, da udobno nosimo s seboj vse potrebno. Za to potrebujemo nahrbtnik. Dobro je, če je tak, da se ne dotika hrbta (z ogrodjem), kar omogoča zraku dostop do celega telesa in s tem tudi enakomerno hlajenje telega. V rokah ne smemo nositi prtljage, ker jih moramo imeti proste za plezanje.

Kaj pa obleka? Tudi to je bistveno važen del opreme. Na nogah imamo najprej tenke bombažne nogavice, nato malo debelejše volnene in čez to volnene dokolenke. Ko kupujete čevlje, morate kupiti take, da bo šlo vse to z nogo vred udobno vanje.

Najbolj ugodne in običajne hlače planinca so pumparice, ki nam segajo le do kolena in se dajo pod njim zapeti. V njih se da najbolje plezati. Po manj nevarnih poteh so dobre tudi kavbojke ali kake druge bombažne ali volnene hlače.

Srajca naj bo bombažna, da dobro in hitro pije pot, prav tako perilo. S seboj moramo imeti tudi debelejši volneni pulover, ali dva ter bundo ali vsaj vetrovko, saj so noči in jutra v hribih tudi poleti lahko zelo hladna, pogosto pa pihajo močni vetrovi. Ker so vremenske spremembe v gorah lahko zelo hitre, moramo biti vedno pripravljeni tudi na dež. S seboj moramo imeti dežni plašč. Dobijo se taki, ki so izdelani posebej za planince in se lahko pod njimi nosi tudi nahrbtnik. Če pa že dežnega plašča nimamo, vzemimo s seboj vsaj velik kos polivinila. Pokrivalo nam pride zelo prav v vetru in mrazu. To je lahko ali smučarska kapa, ali pa planinski klobuk z vrstico, ker ga sicer zelo rad odnese veter.

V nahrbtniku moramo vedno imeti s seboj v polivinilasti vrečki spravljeno suho srajco in perilo ter nogavice, pa tudi hlače (najbolje kar celo trenerko). Po prihodu v kočico smo skoraj vedno mokri od potu, včasih pa tudi

od dežja in res velik užitek je, vreči s sebe mokre cunje in se preobleči v suhe. Pa tudi zdravo je. Od ostale opreme je dobro imeti s seboj tudi rokavice in baterijo, z vedno tik pred odhodom kupljenim novim vložkom. Če zaidemo, nam baterija v noči lahko prihrani marsikatero nevšečnost, lahko pa nam reši tudi življenje. Ker se mnogo potimo pri hoji, je dobro imeti s seboj tudi litrsko plastično steklenico, hi jo imejmo po možnosti vedno polno. Hoja v hribih je velik telesni napor in pri tem se v telesu tvori mnogo škodljivih snovi, ki jih mora telo čimprej izločiti s potom ali kako drugače. Izgubljenno vodo je treba zato sproti nadomeščati.

Kdor se podaja v gore pozimi ali pa v predele, kjer so poleti nevarna snežišča, mora imeti s seboj tudi nepogrešljivo orodje alpinistov — cepin, pa tudi dereze v hujših primerih. Brez tega v take predele in pozimi ne smemo hoditi.

Od hrane je treba jemati s seboj predvsem lahke,

kalorične, stvari, ki nam hitro nadomeste izgubljeno energijo in sol. To so čokolada, sladkor, med, suho sadje, slani arašidi, prepečenec, marmelada ipd. Ostalo po izbiri. Izogibajte se težki stekleni embalaži in imejte s seboj le plastično.

Za konec še nekaj o onesnežavanju lepega planinskega okolja. Če prvi planinec danes zaide v hribe okoli Triglava, ga prav srce boli ob tolikšni nesnagi, ki se je z leti nakopičila tu. Pa tudi drugje ni dosti bolje. Večina vsevprek odmetava plastične vrečke, embalažo raznih sadnih sokov, prazne konzerve in steklenice ter še vi boljši in tako vzgajate kup drugega. Bodite vsaj tudi svoje prijatelje, s katerimi greste kdaj v hribe. Vzemite take stvari v plastični vrečki s seboj in jih odvrzite v smetnjak v prvi koči, v kateri se ustavite, ali še bolje, domov, ker so kupi smeti okoli koč tudi vedno večji. Če bi vse delali tako, potem bi bile naše gore še lepše kot so.

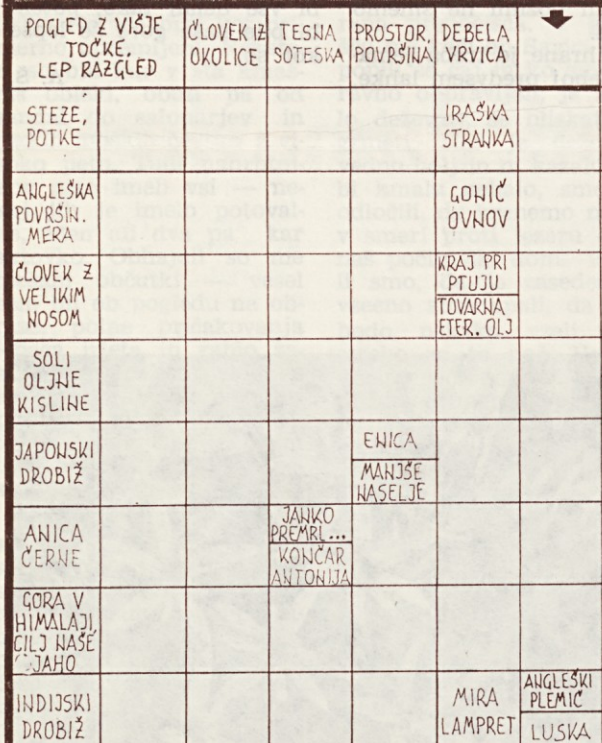
A. Š.

Ne trgajmo planinskega cvetja, da ga bodo videli še drugi, ki bodo prišli za nami

križanka — križanka — križanka — križanka — križanka

SKAKANJE ČEZ OVIRE	ČLOVEK, KI RAZBIJA	M. IME (EDVARD)	ŽIVAL Z LOVKAMI	VOJNI ODSEK	VNETLJIV OGLJIKOV VODIK	PREPOST RUSKI VOZ	LJUDSKA HRANILNICA	REKA V INDIJI IN PAKISTANU	TIRNICE, TIROVJE	IZVRŠEVA- LEC OBSODB	ELEKTRIČ- NA ENOTA ZA MOČ
OSVETLI- TEV SKOZ IN SKOZ											
RADIJSKA TEHNIKA											
STAROGR- ŠKI PIŠEC BASNI				IVAN LEVAR DANIELA POŽUN			DRSTITEV BEOGRAJSKA IGRALKA (EVA)				
SLAVA BLAŽUS		AVSTRIJSKI PSIHOLOG (ALFRED) SANKI						=			SUHA ŽITNA STEBLA
OCET			MAROGA, LISA					PIVSKI VZKLIK ŽIVALSKOST ANIMALNOST			
GOETHEJEVA MATI VODSTVO PODJETJA			CETINJE	AMERIŠKA UPRAVA ZA VESOLJE					UROŠ LAJOVIC PRASKA, ODRGA		
→				ROMUNSKI TENISAC	IME PISA- TELJICE VASTETOVE	HLEČ (KMEČKO)	GLASBENO ZNAMENJE KALJENJE				
↓											
POGLAD Z VIŠJE TOČKE, LEP RAZGLED	ČLOVEK IZ OKOLICE	TESNA SOTESKA	PROSTOR, POVRŠINA	DEBELA VRVICA							
					MAVEC, GIPS	JAMA V ŠPANJJI S SLIKAMI IZ KAMENE DOBE					
STEŽE, POTKE				IRAŠKA STRAJKA							BIZETOVA OPERA
ANGLEŠKA POVRŠIN. MERA				GOHIČ OVNOV							
ČLOVEK Z VELIKIM NOSOM				KRAJ PRI PTUJU TOVARNA ETER. OLJ							LJUBLJAN- SKO POKO- PALIŠČE
SOLI OLJNE KISLINE					PISATELJ HEMINGWAY ANDREJ KURENT			GRŠKI POLOTOK KRATICA ZA TREMLO		EDO ČUDEN	VRSTA ŽITARICE FARMA V JUŽ. AMERIKI
JAPONSKI DROBIŽ			ENICA MANJŠE NASELJE		IGRALEC OSENEČENJE					VNETO PRIZADE- VANJE	
ANICA ČERNE		JANKO PREMRL... KONČAR ANTONIJA			ADAMIČ EMIL POT NEBES- NEGA TELES	ITAL. MESTO ZNAHO PO SEKTU	LEPA CVETLICA	ŽITO! ŽIVAL, KI RIGA TUJ DVOGLASNIK			
GORA V HIMALAJI, CILJ NAŠE JAHO					SKUPŠČINA OBČINE MAJHEN PIŠKOT	POGLAVAR MONČOLOV		USTNICE NEMSKI PISATELJ (WILHELM)			
INDIJSKI DROBIŽ				MIRA LAMPRET	ANGLEŠKI PLEMIC LUSKA	IME ŠPANSKE IGRALKE MONTIEL IVAN LOKOVŠEK	SLOVENSKI NAROD				REDNICA ŽITO!
→											
→									MADŽARSKI SKLADATELJ IN DIRIGENT (FERENC)	NOVAK ROZINA	OKVIR ZA SAT, SATOVNJA
										ZNIŽANA NOTA „C“ PŠENICA IN RŽ, SORŽICA	
				AVTOR „MIKLOVE ZALE“		SLADKO- VODNA RIBA	ŽITO!	IBERIJSKI POLOTOK			
				GOSTIŠČE S PRENO- ČIŠČI NA VZHODU				HAREDNIK (V ZDA) VPRASALNICA			
				JAPONSKI „BISMARCK“		ŠKOFJA ... REKA			KARLOVAC MILOVAN GARTNER		VEZNIK RIMSKA ŠTIRI
				NEZGODA							
				RADIOAKT. PRVINA, IZOTOP MEZOTORIJ				STARA ITAL. PLEMIŠKA DRUŽINA			
								NAŠA PEVKA (BOŽENA)			

Riten-
glasnik

LJUBLJAN-
SKO POKO-
PALIŠČE

ŽITO!